SI TANG MEUNG VA

လီႆၢ;ၔၞႃ ၶၼ်ၼၢပ်, မိူင်း; 'ဝ'

佤 邦 新 闻

佤邦新闻局主办

TAX KUAD PANG RIEP KUM NGAWM MAI CUB PA YUH BEEN YIEN YAWG GLAWK MEUNG ROB ROM MEUNG MAM

ႁူဝ်ပၵ်ႈလူင် တပၢင်း ႁပ်ႉတွၼ်ႈၵုပ်ႉၵုမ် လုမ်းၵုပ်ႉၵူဝ်းလွင်ႈငမ်းယဵၼ် လၢၼ်ႉလိူင်ႈမိူင်းႁူမ်ႈတုမ် မိူင်းမၢၼ်ႈ

TAX KUAD PANG RIEP KUM NGAWM MAI CUB PA YUH BEEN YIEN YAWG GLAWK MEUNG ROB ROM MEUNG MAN

S O N H A O K H U A N K R A X Y I E N Y A W G

Tax Kuat Pang riep ngawm mai pa viex buan son meung man pa hoek kum ngawm son yuh krax yiieh yawg haok huan tau

Ot krax kok mhaing daux vawng meung vax , pa viex buan son meung man pa laik daux bang kum son sang yuh krax yiien yawg haok huan tau , 2011num khix 12-26ngaix plak ngawp 11 taix na rhi ngawm cak pu hoek daux Pang Kam.

Pa viex buan son son: meung man pa yuh thuang cang U Aong Taong,U Taung Cawx yuh fux thuang cang UVoeng Thoeng,U Ao Ming, U Maox Maox Taung, CAwx voeng Jhiang CHiung,U Ai Jhiux,Voeng Ming Pawx Seex, U THoeng U , Aong THux Sang Siao, Jhawx Sawx Voeng Sang SHiao,Voeng Taung Sang Siao,U KHuing Thoeng lux,U Voeng THeung,U Aong Ming,U Aong Shuix in kix kao liah kaux .

Tax Kuat Ngaox,Tax Kuat ka fux cu six, Tax Kuat Kloi ,Tax Kuat Run fux cong see ling, Sa Ra nyawm gau lai cawng man hu riep kix daux pak ban cak pu , tawx tai kah UAong Taong pa yuh thuang cang .

Graung ngawp 11 taix plak , ot krax hawt hu Tax Kuat NGaox fux cu six ,Tax Li Cu Liiex cu reung mai,Tax Kuat Pang riep kum mai kix pa viex son aso yax meung man dee ot cup pa sawn plak ma koi rawm niem .

Ot yam ngawm mai paox . UAong Taong krai Tax Kuat Pang mhong krax Kaut vawng meung man U Teng Seng kah Tax Kuat Pang mai si mhie nawh hu Vheen Vhi.

U Aong Taong kah ah . Vawng ex dai kaut sawn krax haok huan meung vax . nhie mawh krax gau lai pai saux in kix . si mhie nhie yuh nyiex gau lai pa lhao ting cau son pa koe lig lai son kaing meung vax .

Tax Kuat Pang ah lox riep hoek toek bleeh kah U Aong Taong an kix , ka si mhie krai krax kaud sawn kah vawng . laoh lhie krax kaud son haok huan meung vax .

Yam ngawm tau . UAong Taong kawn bre krai Tax Kuat Pang mhong taw kix pa hoek uik.

Khix an , pawk khawng phak pa tawx vawng kah Tax Kuat Pang,Tax Kuat Pang ka deeh pawg khawng phak ka kix son jhiiex vawng .

Khaix hoik kum tau . Tax Kuat Ngaox Fux Cu Six kawn viex kix hu gaik jhak nyiex gau lai man. si pek khraox si n ax meung hawx in kix ■

MEUNG MAN- MEUNG VAX YUH KRAX KUM NGAWM MAI PAOX BAWG (3), SON KRAX YIEN YAWG HAOK HUAN

Ot krax kok mhaing vawng Meung Vax, pa viex son Asoyax Meung Man pa hoek yuh krax kum ngawm son been yiien yawg haok huan mai paox, pa yuh thuang cang U Awng Tawng, fux thuang cang U Teng Caw, U Ong Min. U Win Thun, U Caw Win. U E Caw, U Thun Thun U. U Win Min. U Mawng Mawng Teng, U Awng Tu, U Khun Thun Lu, U So Caw Win, U Win Teng, in kix pa ot plak sawn son sum ma koi yuh rawm nhiem.pa yuh krax haok huan ku plak,pa sah sawn son kaing ku grawng, pa ot mee hak tiex in hoek khawm mu, son laik daux bang kum pa sang yuh tau bawg loe.

Pa viex buan son son meung vax koe fux cu si daux vawng meung vax Tax kuat Ngaox pa yuh thuang cang, fux cong see ling Tax kuat Kloi, pu cang daux lum plak giex kuang mau nhang Tax kuat Jhiiet, yuh fu thuang cang, pa hawt ngawm yam kawn kot Tax kuat Ka fux cu six, Tax kuat Run fux cong see ling, Tax Cao Kawx Ang pu cang daux pa riep nyu, Tax Li Cu Liiex cu reung, Tax Sam Lu shu chi daux see fax woe, Tax Bo lai Kham cu six son kuat song,Tax Pawm Ting fux pu cang, Caung woe daux tap plak greem Tax Pao Sam Kat, lhiux cang daux tap plak greem Tax Sam Nap, yaong rung, lhiux cang plak greem Ai Song, pa tawx lox son si nax plak meung vax See Kawx Neung, Fi Lit an kix kao liah kaux, kix kum ngawm mai paox daux cong chang Veng Pang Kham daux 2011num khix 12-26 ngaix plak ngaix (1)taix hoek loe taix.

Yam ngawm tau Tax kuat Ngaox pa yuh fux cu six, pa yuh thung cang, viex buan son Tax kuat Pang, ah lox riep hoek toek bleeh kah pa viex buan son daux Asoyax Meung Man, pa laik daux bang kum son yiien yawg bawg loe.

Khaix an krai lao kix mhong pa viex son Meung Vax cao kaing hoek yam an uik, khawm cao kaing paox grawm cup kheux loeng pa mawh Ai cheux, Sawx Aong Aung woe, fux cux six daux SSA Cao Kheu Tai pa hoek tix ngawm daux bang kum an.

Tax Li Cu Liiex pang kong thing cu reung phat lox ah Tax kuat Ngaox ex, plak lox man.

Lox ah nin nap yam yung yi kah pex cao kaing pa hoek laik daux bang kum yuh Veung Pang Kham bawg loe son yiien yawg haok huan mai paox.

Lox pa sang krai, lox yix pa viex buan son Meung Vax, hoik mawh lox lai tawx Tax kuat Pang ka vawng U Theng Sheng daux 2011num khix -21 ngaix kao grawng an, lox pa viex Tax Cao Kawx Ang yam kum tau Cheng Tong khix 2011 num khix 9-6 ngaix yam ngawm tau a liah grawng, lox pa ngaox Tax kuat Ngaox yam ngawm tau daux Veng La Shiu bawg ra kao pon grawng mai thie ngaox daix grawng.

Ot daux loe khix bawng yam, pa viex buan daux Aso yax hoek yuh kaing miex nyao: khix 11-5 ngaix hoek 6 ngaix ploi UAwng Tu hoek tix sah sawn kaing, khix 11-17 ngaix hoek 18 ngaix ploi pa mawh U Theing Lhax See cang hoek ka yix, khix 11-21 ngaix U Caw Min, hoek daux Veng La Shiu, tawx bee krat (500)thoeng (diak 100000 kin). Mai deeh ploi lum Kam pha deeh hoek tix yuh kaing daux yix khawm pa sawn son mee hak tiex, khix 12-16 ngaix ploi sara gau lai dee hoek (130) kaux, khix 12-20 ngaix ploi sara pai saux jhak ngia hoek (6) kaux.

Krax pa yuh pex ku cup, hoik mawh krax kuat cao kaing vawng an kah kawn pui Meung Vax, yix ah lox laoh lhie ka son.

Daux loe khix bawg yam in, yix Meung Vax ka yuh kaing in plak greem.

Grawng tix: sau riang yuh krax ngaox lao mai pa viex cup cau ku plak, si mhie kix yuh krax mhawm mai Aso yax pex kix, yam in hoik roi liak, ot daux khix 12-16 ngaix,yix hoik caw tix tawx lox ka ching pu tang cup Pang Phax mai KIO,KIA an kix, si mhie kix hoek laik daux bang kum yuh ex mai paox bawg in.

Pa mawh cong shu chi Pang Phax khee khi grawng krax ang thie hoek, pa mawh fux cu si Cao Kheu Tai pa hoek.

KIO, KIA kix kah ah khee nu ka si nax ang pon hoek.

Grawng Ra: kawn hu teem pa tawx Aso yax, hu jhak ku dauh,

Grawng Loe: kawn hu guah kaing yuh sara, pa pai saux tawx Aso yax an kix.

Grawng pon: ngaox lao kawn rai pui hun tawng lox ah si kah prawng mai paox, kieh kix tawx krax kaut plak piang.

Grawng phuan: teem gaw ka kaing yuh lum Kam Pha pa teem plak gaox

(hu jhak plah 4)

(Si toe plah 3)

nax son gaox, hoik hoek (300) thoeng.

Yam in kaing tix blah kawn si mhie pa viex son plak Aso yax teem gaw yix sah sawn.

Grawng Liah: grawng sut Asoyax lien khaing praok Van Hai, lox mhong ah sang sut khix 12-2 ngaix, hoek yam in ang thie nyang sut, nhu kah lox sang gaw meung vax pex krai.

Gawng a Liah: son sang pon lai ling law li pa shiao yix Meung Vax hak tiex Meung Man ku dauh khawm nam pat.

Grawng daix: son sang deeh tawx Asoyax priex ih mau riang pa yuh kaing Meung Vax ku cup, awm pa teem gaw pex si voe daux 2010 num khix 9 an kawx.

Grawng dim: son sang yuh kaing haok huan daux Meung Vax an, khaox sang tawx ka Meung Vax, (10000)Tan, mai khaox tang ceu (10000) tan.

Grawng kao: son pa mhaing yix Meung Vax pex paoh diang sinax Man kiex Thai (BPI), khawm hak tiex dee sang yuh krax sum van daux hak tiex Ching Lax mai Mong Pa Lio, an kix.

Gawng kao tix. Gawng bee mhaing tix liak(13000)thoeng son cox krax.

Grawng kao ra: Grawng sup yuh yix Meung Vax Veng Pang Kham, si mhie deeh chix tix lih coh daux hak tiex Asoyax, mai tieh gha, yam in sup ang nyang hoek daux hak tiex Asoyax, gha hoik haok ti top.

Grawng kao loe: lai si khi kaux pui pa yuh Aso yax daux 2008 num, son sang cox krax ot, khawm chix tix shiao yam yuh lai si khi in kix ang guah cup cau pa ting pa iak.

Lox teek pon gaw Asoyax yix miex ding si mhie nhiiet gaw.

Yix pa viex buan son Meung Vax kawn hawt lox ah tix glang ka, yuh been yiien yawg, son haok huan hak tiex.

Khaix nghiiet U Aung Tawng, thuang cang lox ah Tax kuat ngaox, nawh tawm deeh yaok tix pawk lox.

U Awng Tawng ah lox laoh lhie son riep Tax kuat Pang, cao kaing Meung Vax ku kaux, mai si mhie nyawm ot nyawm koe, krai lao krax si mhie vawng son cao kaing kawn pui meung vax kah krax mhawm ot, ah lox nap yam laoh lhie ka son mhaing yix hoek yuh krax kum ngawm Pang Kham, khawm krax riep hoek toek bleeh, ah lox nyawm ot ka pex cao kaing Meung Vax pa hoek tin uik.

Khaix an kix pa viex son Meung Man tang lai krai cao tix uik.

U Awng Tawng, tawm yaok tix deeh pawk lox pa nghaox Tax kuat Ngaox, ot daux lox pa ah yam ngawm tau glang ka, tix blah khaw tix yuh phao, tix blah kawn ot khawm sah sawn tix.

Grawng tix: nawh ah lox laoh lhie son gaw kah si nax kix (SSA) cup Pang Phax.

Grawng sang sut lien khaing mee, yix kah hoik riep lox, tawx lai son ku ngaix, plak Asoyax kah hoik koe krax kaut sawn, yix khawm ra plak kawn sang yuh tix grum lox kah, lai viex lox mhawm krax yiien yawg, khawm nan, yam in yix kah hoik ploi lox kah lien plak greem, ang lai cu kix yuh naing, sawk tai ku plak, khee lai dex paox, sang lai ling kix rien tix kawn nhu liak, khawm nan, lox ah yix kah hoik koe, ca mawh lai krai chix tix laik lih, lox pa ah tau, mhaing lien Aso yax ran tux tix khaing tap ra mu, lox in aux kah hoik ngaox ka plak piang mhong, son in aux ka hoik ngawm mai cao kaing kix Cao Khee Tai, yix rien nhiet tix sah sawn tau.

Plak grawng cag cheu khawm nam pat, aux kah hoik krai pa sawn plak in mhong, plak in khaw mawh nan, pex ran tix guah cup, cup mawx pa koe cheu, yuh grawng cheu si tawng, ngaox lao mai pa koe beeih glawm daux Meung Vax, kix mai deeh tawx ka Awng Tu, phan hoik yuh grawng cheu si tawng glawk mawx glawx an, tawx hoek ka plak piang, khaix an tom chix yuh lai nam pad cheu phao.

Grawng khaox , pa giex kuang plak khaox in ka hoek tin, nawh ka chix krai rhawm kaud, nawh ah chix tix tawx lai mhai, nawh riien chix gaw, mai hoik cu diak mhaing son khaox in uik.

Khaix an kix kawn si law grawng mhaing tix shiao diang (BBI), hak tiex si nax Man kiex Thai, bee krax (13000) toeng, ploi sup yuh pang kham laik hak tiex Asoyax, diah gha, lai si khi kaux pui in kix uik, cao kaing pa caw tix giex kuang plak an kix, ka kawn krai lao lang rhawm keut ngaix jhak tix, chix ang chix sang caw tix yuh ka mawx, kix kawn sang ngaox lao mai plak piang, kawn ot khawm krox lox.

Cao kaing cao kham pa hoek laik daux bang kum ku kaux ka kawn lai krai lang rhawm keut ngai jhak kix.

Tax kuat Ngaox deuh pawk lox laoh lhie ka lox pa krai kix uik, mai si mhie kix nhie ot ra loe ngaix, nawh ah son sang kieh hak tiex Meung Man yien yawg haok huan, daux vawng Meung Vax chix teem lox ah si kah krai yuh krax hoek hu mai pa tang giex nad ku cup. Kah hoix cu lox pa tat mai paox daux bang kum in, chix tix pawt lai tawk cum kah tau. mai tawx khawng phak kah kix, pa viex son Meung Vax pa pawt lai piang lox ah tau an: mawh Tax kuat Ngaox, Tax kuat Ka fux cu si, Tax kuat Kloi, Tax kuat Run fux cong see ling ,Tax kuat Jhiet pu cang.

Lox pa hoik cu mai paox daux bang kum pa yuh veng Pang Kham bawg loe mawh in plak greem:-

(1) khawm ra plak kawn nap yam yung yi ka lox pa hoik tat mai paox daux La Shiu 2011num khix 10-1ngaix .

(2) son sang kieh kawn pui pa ot meung vax ku cau haok huan, khawm ra plak hoik cu lai greem kaut sawn tau.

(3) Aso yax hoik cu, son sang kieh pa awn cu meung vax koe krax lhak haing, ot plak gau sawn kix sang tawx krax teem gaw.

(4) son sang kieh kawn pui pa ot meung vax brax kua, Asoyax sang tawx krax teem gaw, gau sawn kah .

(5) son sang nyawm kah laik pa viex son daux lum kaing plak greem ngaox lao mai chix laik daux bang kum (Yoe Kaok Poi) pa paoh Asoyax, chix krai krax kaud sawn, chix tix baox yuh krax kum ka khaix in.

(6) khawm ra plak hoik lai yung yi hak tiex meung vax mawh pa ang chix guah tix khaing hak tiex Meung Man tix dauh. ka ang chix yuh krax tieh krax loh ka asoyax, mai chix tawx riang rao son kaux cong haok huan hak tiex Meung Man, viex rhawm viex rhi greem yuh tau, kah chix lai deeh ngawm mai paox .

Khaix hoik lai pawt lai tawk cum tau, kix kawn thut riang ang grai mai paox. ■

ရှုဝ်ပဝ်;လှူင် တပၢင်း ဢှ်,ရှုပ်.ထူပ်းကုပ်,ကူဝ်း လုမ်းကုပ်,ကူဝ်းလွင်;ငမ်းယိခၢ် လခၢ်.လိုင်;မှိုင်းရှုမ်;တုမ် မှိုင်းမၢခၢ်;

ဝခၢ်းထိ(26.12.2011)ဂၢင်ခၢို(11) မှုင်းခခခၢ်. လုမ်းၸၢံ,ကုပ်,ကူဝ်း လွင်;ငမ်းယိခၢ် လခၢ်.မှိုင်းရှုမ်,တုမ် ကခၢ်ကူးကွင်,တွင်း ကွခၢ်.ရှုဝ် လုမ်းခဝ် ခီးရှေ့လီခွပ်,တိူဝ်; ရှုတ်းၸဝ်တီး;ဝိင်း ပၢင်သၢင်း။

ပွတ်းခၢို(11:30) ရှုဝ်ပဝ်;လှူင် ပုတီ, ခွတ်,လှိုတ်းၸွမ်.ရှုမ်;မှိုင်း'ဝ' ပေုးထဝ်;တပၢင်း၊ ဢိမ်ရှုဝ်ပဝ်;လေးၸူ;ခခမ်းခၢို; ပေုးထဝ်; သိဝ်းမိခၢ်,လိင်၊ ၸူးခၢင်းလုမ်းငဝ်;ငုခၢ်းလီးလူးလေ. ရှု,ဂုပ်.တွခၢ်းသိုပ်,မိုတ်, တှူင်.တဂ်းဂခၢ်တင်းၸူ; ကွခၢ်ရှုဝ်ခၢို;လုမ်း ကူးကွင်,တွင်း ရေုတီး;ခၢို;ရှုင်; ဂၢခၢ်ၸၢံ,ၸုဂ်,သွမ်; ဝိင်းပၢင်သၢင်းတီး;ခခခၢ်။

ရေုတီး;ခၢို;ပၢင်ရှုပ်,ထုပ်းခခခၢ်. ၸၢံ,ကုပ်, ကူဝ်းလွင်;ငမ်းယိခၢ်လခၢ်.လိုင်;မှိုင်း ကူးကွင်,တွင်း မွဂ်,လၢတ်;ခေုရှုမ်း ယွခၢ်းထိုင်ရှိ;ဂူခၢ်းလှူင်မှိုင်း'ဝ' ဂုဝ်းခဝ်ပခၢ်ဂိုင်း ၸၢံ,ဂိုခၢ်းလိဂ်;လံး ခခမ်ခခမ်၊ ခခင်,ဂိုဝ်မှိုင်း'ဝ' တေနိခၢ်းယှ်,တူဝ်းတွခၢ်းခခခၢ်. မှုင်းမွင်းရှိ;သူလဝ်; ခတ်းလိုသ့်,ဂိုင်းတိုဂ်းသူခၢ်းပခၢ် ဂူခၢ်းခခမ်,ခဝ်နိခၢ်းရှုင်ဂၢမ်ဂိုခၢ်းပိင်,လု၊ မှိုဝ်းခေု; မေုး ပေုးမီးလုဂ်ဂိုခၢ်းကခၢ်ဂတ်.နိခၢ်,ၸၢံ,လိဂ်;လံး လှူဝ်,ပခၢ်ခဝ်ရှု,နိုခၢ်;ဂိုခၢ်းလခၢ်.သှုင်၊ ရှု,နိုခၢ်; လခၢ်.လွမ်(တဂ်ဂတုဝ်,)၊ လှူင်ပွင်လိုင်;ဂုဝ်းတေ လှိုးခဝ်,နိုင်ပခၢ်ဂိုင်းယှူ,ဝုခၢ်း။

ရှုဝ်ပဝ်;လှူင် တပၢင်း နိုခၢ်းမွဂ်,လၢတ်; ခေုရှုမ်း ငိခၢ်းလီဂုပ်.တွခၢ်; လုမ်းလဝ်;ဂုဝ်းခဝ် တင်းသိင်;ဝုခၢ်၊ ကခၢ်လွမ်လိုင်;တိင်းသိင်, ယိုခၢ်,မိုဝ်း တု,ကုပ်,ကူဝ်း လွင်;ငမ်းယိခၢ်ခၢ်. မခၢ်းပိခၢ်သိခၢ်;တၢင်း တု,ဝခၢ်းမှိုင်းတေနိခၢ်;ယှ်, တူဝ်းတွခၢ်းခခခၢ်.ယဝ်.။ ဂုဝ်းရေု ယွမ်းဂုပ်. ဂုခၢ်လီလွမ်း ခေုဝင်းၸိခၢ် ကခၢ်ကွခၢ်ဂိုတ်း မေုးလိုဝ်းခၢိ။

ပၢင်ကုပ်,ဂုမ်ဂခၢ်ယဝ်.ရေု သွင်ၸၢံ, သှုင်,ခွူဝ်းတွခၢ်းပခၢ်ဂခၢ်သေ ကွခၢ်ဂခၢ်လခၢ်ရှုင်; ပိခၢ်တီး;မံတွင်း။

လုမ်းကူးကွင်,တွင်းခဝ် နိုခၢ်းလှူင်းရှု, လိပ်;ဂိုခၢ်းတုလ်; ခၢို;ရှုင်ဂိုခၢ်းလခၢ်.ဂၢင် သွခၢ်

လိဂ်;မၢခၢ်; ကခၢ်မီးတီး;ခၢို;ဝိင်းပၢင်သၢင်းခခခၢ်. ယဝ်.သေ နိုခၢ်းပုခၢ်.ရှု,တူလုံးတီး;ခူဝ်မှ်,တၢင်းခဝ်; /ကွဂ်, မှိုင်းc ခခခၢ်.ယှူ,ယဝ်.။ ■

ရေု,မတီ,ကုပ်,ကူဝ်းလွင်;ငမ်းယိခၢ် လခၢ်.လိုင်;မှိုင်းရှုမ်,တုမ်မှိုင်းမၢခၢ်; ဧလ; မှူ,လုမ်း ၸၢံ, ကုပ်,ကူဝ်းလွင်;ငမ်းယိခၢ် မှိုင်း'ဝ' ရှုပ်.ထူပ်းကုပ်,ကူဝ်းဂခၢ်လွင်;ငမ်းယိခၢ် ပွဂ်;ထူခၢ်;(3)

ကိင်ခၢိုဝ်ခေုးၸိတ်,မွဂ်, မှူ,လုမ်းပု,တီ, ခွတ်,လှိုတ်းၸွမ်.ရှုမ်;မှိုင်း'ဝ' တွခၢ်းတု,ကုပ်,ကူဝ်း လွင်;ငမ်းယိခၢ် ရှိ;ပေုးခခမ်.ပေုးတူဝ် ခၢိုဝ်ခေု; တုဂ်းလှူင်းခၢို;ပၢင်ကုပ်,ဂုမ် ကခၢ်ဂိုတ်းမေုးယဝ်. ခခခၢ်.လေ; မှိုဝ်;ဝခၢ်းထိ (26.12.2011)ဂၢင်ခၢို (11:30)မှုင်း မှူ,လုမ်းကုပ်,ကူဝ်း လွင်;ငမ်းယိခၢ် လခၢ်.လိုင်;မှိုင်းရှုမ်,တုမ် မှိုင်းမၢခၢ်းခဝ် ခီးရှေ့,လီ, ခွပ်,တိူဝ်, မေုးရှုတ်,ၸဝ်ရေုတီး; ဝိင်းပၢင်သၢင်း၊ ဝိးဝခၢ်း(1)မှုင်း သွင်ၸၢံ,ကုပ်,ဂုမ်ဂခၢ်တီး;ခၢို;လုမ်း ပွင်ဂၢခၢ်သိဂ်း တီး;ဝိင်းပၢင်သၢင်းခခခၢ်.ယှူ,ယဝ်.။

မှူ,လုမ်းကုပ်,ကူဝ်းလွင်;ငမ်းယိခၢ် လခၢ်.လိုင်;မှိုင်း ရှုမ်,တုမ် ကခၢ်နိုခၢ်ရှုတ်;မေုးခခခၢ်.မီး–

ၸူးခခမ်းခၢို; ရှုလွင်းလွင်း ခၢို;ပု,တီ,သၢင်,သီ, ကူးကွင်,တွင်း ပိခၢ်ၸူးကွခၢ်ရှုဝ် ခၢို;မှူ,လုမ်း၊ ရေု,မတီ, ၸၢံ,ခဝ်,နိုင်းလွင်;ငမ်းယိခၢ်ခၢို;မှိုင်းလေ; ၸၢံ,လၢဝ်းနိုဝ်း ကူးတိင်းသေု၊ ၸွင်းလှူင်ၸၢံ, သမဝုယမ ကူးကွင်းမိခၢ်.၊ ၸွင်းလှူင်ၸၢံ,ပု,မံ. ထိုခၢ်,နိုဝ်း ကူးပိခၢ်းထုခၢ်း၊ ၸၢံ,ယိပ်းဂုမ်း လွမ်း လိခၢ်လိခၢ် ပုဝ်,ချုဂ်,လေု,ပိခၢ်း၊ ၸူးရွခၢ်းပံး လိဂ်;လံး ကူးဓေးလူ,၊ လွမ်ၸူးတၢင်ခေု;(သေ. ခေချုဂ်,)ကူးထုခၢ်းထုခၢ်းကူး၊ ၸူးရွခၢ်းပံးယှူ,လီ တွဂ်,တိူဝ်, ပိခၢ်းမိခၢ်.၊ ၸူးတၢင်တူဝ်ဂူခၢ်းမှိုင်း လေးဝိင်းခယမ်း ကူးမွင်,မွင်,တီင်း၊ ၸွင်းလှူင်ၸၢံ, ရှုမ်,လှူမ်,လိခၢ်လိခၢ် လဝ်;သိုဂ်းကွင်တူ၊ ၸူးတၢင် တူဝ်ခၢို;တွခၢ်းလိခၢ်ကုပ်.ပိုင်;ဂၢင်းခေ လၢဝ်းနိုဝ်း 'ဝ'ရှုဝ်ပၢင်, ကူးနုခၢ်ထုခၢ်းလှူ,၊ ၸူးတၢင်တူဝ် ခၢို;လုမ်းပွင်ဂၢခၢ်သိဂ်း လဝ်;သိုဂ်းလှူင် ရေု,သွဝ်း ပိခၢ်း၊ ၸူးတၢင်တူဝ်ခၢို;တိူင်,သိုဂ်းပွတ်းကွဂ်, လဝ်; သိုဂ်းလှူင် ပိခၢ်းတိင်း၊ ခဝ်;ပုးခၢို;ပၢင်ဂုမ်ခခခၢ်.။

မှူ,လုမ်းကုပ်,ကူဝ်းလွင်;ငမ်းယိခၢ်မှိုင်း'ဝ' ကခၢ်နိုခၢ်ရှုတ်;မေုးခခခၢ်. မီး–

ဢိမ်ရှုဝ်ပဝ်;လေးၸူးခခမ်းခၢို;ပု,တီ,ခွတ်, လှိုတ်းၸွမ်.ရှုမ်,မှိုင်း'ဝ' ပေုးထဝ်;သိဝ်းမိခၢ်,လိင်၊ ဢိမ်ရှုဝ်ပဝ်;ခၢို;ငဝ်;ငုခၢ်း ပေုးထဝ်;လဝ်;ဂူခၢ်,ရှုင်း၊ ဢိမ်ၸူးပွင်ဂၢခၢ် တပ်.သိုဂ်းခွတ်,လှိုတ်းၸွမ်.ရှုမ်, မှိုင်း'ဝ' လဝ်;သိုဂ်းလှူင် လဝ်;လှူင်းတၢင်း၊ လဝ်; သိုဂ်းလှူင် လဝ်;တရုခၢ်း၊ ၸူးရွခၢ်းရှုင်;ဂၢခၢ်ၸခၢ်, တု,ငိုခၢ်းတှူင်း ပေုးထဝ်;ပဝ်းယှူဝ်,လိင်၊ ၸူးရွခၢ်း ရှုင်;ဂၢခၢ်ၸၢံ,ဂဝ်းသိုပ်,ခွူဝ်းမှိုင်း လဝ်;ရေု,ကၢင်း၊ ၸူးမံလှူင် ခၢို;လုမ်းငဝ်;ငုခၢ်း လီးလူးလေ၊ ၸူး ခခမ်းခၢို;ရှုင်;ဂၢခၢ် ၸၢံ,ရှုမ်,လှူမ်; ပေုးထဝ်; သၢမ်လူး၊ ၸူးရွခၢ်းရှုင်;ဂၢခၢ်ၸၢံ,ဂိုဝ်းဂုမ်ဂူခၢ်းထဝ်; ပေုးထဝ်;ပှူဝ်,လခမ်း၊ ဢိမ်ၸူးရွခၢ်းရှုင်;ဂၢခၢ်ၸၢံ, ၸုဂ်,သွမ်; ပေုးထဝ်;ပွမ်,တီင်း၊ ပေုးထဝ်;ယု,ခု၊ ၸူးပွင်ဂခၢ်ပံးမှိုင်းခၢို;တပ်. ပေုးထဝ်;ပဝ်းသၢမ်ဂတ်း၊ ၸူးရွခၢ်းတပ်.ရွင် ပေုးထဝ်;လီးသၢမ်ခခဝ်း၊ ၸူး ခခင်;လုမ်းၸၢံ,ဂဝ်းသၢခၢ် ခၢို;ဂၢင်လှူင်ပွင်လိုင်; တင်းမှိုင်း'ဝ' သီ,ရေု,ခၢိုင်,ကူးၸီ,လိတ်၊ ကိဂ်,ၸူး မီးပုခၢ်;ၸွခၢ်းခဝ်ဂမ်;ၸွင်; ခဝ်;ပုးခၢို;ပၢင်ကုပ်, ဂုမ်ခခခၢ်.။

ခၢို;ပၢင်ကုပ်,ဂုမ်ခခခၢ်. ဢိမ်ရှုဝ်ပဝ်; ပေုးထဝ်;သိဝ်းမိခၢ်,လိင်, မွဂ်,လၢတ်;ခေုရှုမ်းဝု; ဂုဝ်းတၢင်တူဝ် ရှုဝ်ပဝ်;လှူင် ပဝ်းယှူဝ်,ချမ်,သေ ငိခၢ်းလီဂုပ်.တွခၢ်းလုမ်းလိုဝ်းလဝ်;ဂုဝ်းခဝ်တင်းသိင်; ဝုခၢ်;။ မခၢ်းလဝ်;သိုပ်,မိုတ်, တှူင်.တဂ်.ပခၢ် လိုဝ်;သိင် ဂူခၢ်းလှူင်မှိုင်း'ဝ' ကခၢ်နိုတ်;ရှုတ်;မေုး ခၢို;ပၢင်ဂုမ်ခခခၢ်.ယဝ်.လေ,သိုပ်,မိုတ်,ပခၢ် လိုဝ်း မှူ,လုမ်းတၢင်တူဝ် လုမ်းကူလုံးလီဝခၢ်းဂိုံးခဝ်ကခၢ် ခဝ်;ရှုမ်,ခၢို;ပၢင်ဂုမ်ခခခၢ်.ယဝ်.။

ၸူးမံလှူင်ခၢို;လုမ်းငဝ်;ငုခၢ်း လီးလူးလေ. လှူခေလိဂ်;လံးငေခၢ်း တၢင်းဂုခၢ်ထိုင် ဢိမ်ရှုဝ်ပဝ်; ပေုးထဝ်; သိဝ်းမိခၢ်,လိင်, ရှု,ခၢို;ပၢင်ဂုမ်ခခခၢ်. ၸၢံ,လိဂ်;မၢခၢ်;၊ လီးလူးလေ. သိုပ်,လှူ,ခေ ခေုရှုမ်းခခခၢ်.ဝု... ကခၢ်ဂုဝ်း နှိ;နိုခၢ်းကုပ်, ဂုမ်ခၢို;ပၢင်ဂုမ်ခၢ်. ပိခၢ်ခေု; ကခၢ်ရှုဝ်ပဝ်;လှူင် ပု,တီ,ခွတ်,လှိုတ်းၸွမ်.ရှုမ်;မှိုင်း'ဝ' ပေုးထဝ်; တပၢင်း(10)ခေု; ကခၢ်ပွင်,ထိုင်ပခၢ်တီ; လွမ်လိုင်;တိင်းသိင်, ပှူခၢ်.မေုးမှိုဝ်;ဝခၢ်းထိ (21.8.2011)ခခခၢ်. သမ်.တၢင်း ခေုဂုခၢ်ထိုင် မှိုင်း'ဝ'(7)ခေု; ကခၢ်လဝ်;ရေု,ကၢင်းတၢင်,ခေခ ခၢို;ပၢင်ဂုမ် ပွဂ်;ဂမ်း(1) မှိုဝ်;ဝခၢ်းထိ(6.9.2011) တီး;ဝိင်းဝိင်းတှူင်၊ ကိဂ်,ပုးတၢင်း(14)ခေု; လေ; နိုခၢ်းၸှိုမ်.ထိင်;(8)ခေု; ကခၢ်တၢင်,ခေခခၢို;ပၢင်ဂုမ် ပွဂ်;ဂမ်း(2)မှိုဝ်;ဝခၢ်းထိ(1.10.2011)တီး;ဝိင်း လု;သိဝ်; လိုဝ်းခၢိ.ယဝ်.။

(သိုပ်,ခေု; 6)

(သိုပ်ႇမူးၼႃႈ 5)

ၵိင်ၶၢဝ်ႇၸိုဝ်ႈသူင်ၾၢႆႇလႆႈတူၵ်းလူင်းၵၼ် မူးၶၢဝ်းၵႃႇတၢင်း(3)လိူၼ်ပႃးၼၼ်ႉ ၾၢႆႇလူင်ပွင်လိုင်းၶဝ်ၵေႃႈ လႆႈၶတ်းလႅဝ်ႈၵႂႃႇၵၢၼ်မူး ပေႃးၶၢမ်ႇပေႃးတွၵ်ႈယဝ်ႉၵမ်းၼိုင်ႈ မိူၼ်ၼင်ႇ,ၵၢၼ်ငၢၼ်း ၵၼ်ၶဝ်ႇ,ၼိုင်ၵႂႃႇၵူႈယဝ်ႉ.ၶၢၼ်ႇမီး... မိူဝ်ႈဝၼ်းထိ (5-6.11.2011)ၶၢၼ်ႇ ၼႂ်းတၢင်းတူဝ်လူင်ပွင်လိုင်းလႅဝ်ႈသိုၵ်းၵၢင်တူ, မူးလီပ်ႈၵိုၼ်းၵၢၼ်ငၢၼ်းၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ'၊ ဝၼ်းထိ(17-18.11.2011)ၼႂ်းယိုဝ်းၶူမ်းၾၢႆႇလိၼ်လိၼ် ၵူးထူၺ်းလ ပေႃးမူးလီပ်ႈၵိုၼ်းၵၢၼ်ငၢၼ်းၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ'၊ ဝၼ်းထိ(21.11.2011) လႅဝ်ႈသိုၵ်းတေႃႇ,ပိၼ်း ၵူတ်ႇၽိဝ်ႇပိင်းလႅးသိဝ်းပေႃမူးတွၼ်းပၼ် ယၢင်သိူဝ်ႈတၢင်း(ၵတ်ႇ.တယႃႇ) တႃႇၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ'(500)တၼ်ႇ၊ ၶဝ်းယၢမ်းလီဝ်ၵၼ် တႃႇလွႆႈထိမ်ပၼ် ၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ'ၶၢၼ်ႇ, ၶၢဝ်းလူင်ပွင်လိုင်း လႆႈလုတၢမ်ဝ်ႇ ၶဝ်ႈသၢၼ်(10000)ထူင်၊ ပွႆႇ,လုမ်းထုၵ်ႇ,ၶဝ်ႈသၢၼ်ၵူႈမိူင်းမိူင်း(WFP)ၶဝ် လေႈ မူႇ,လုမ်း(ၶႁ.တ.လ) ၶဝ်ႈၵႂႃႇၵၢၼ်လွႆႈထိမ်ၶၢဝ်း မိူင်း'ဝ'၊ ဝၼ်းထိ(16.12.2011)ပွႆႇ,ၶူႈၵႃႇ,ၵၢၼ်ၾၢႆႇ,မေႃသွၼ်ၶဝ်(130)ၵေႃႉ၊ ၶဝ်ႈမူးပၵ်းၵႂႃႇၵၢၼ်ၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ'၊ ဝၼ်းထိ(20.12.2011) ပွႆႇ,ၶူႈၵႃႇ,ၵၢၼ်ၾၢႆႇ,မေႃယႃၶဝ်(6)ၵေႃႉ၊ မူးတေႃႇတၢင်းၵႂႃႇၵၢၼ်ၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ'လၼ်ႇယဝ်ႉ။

ၵၢၼ်ငၢၼ်း ၵၼ်လူင်ပွင်လိုင်း ၶဝ်ႇ,ၼိုင်ပေႃးၶၢမ်ႇ,ပေႃးတွၵ်ႈမူးၵမ်းၼင်ႇလိူဝ်းၶၼ်ႇ, ဝိၼ်ၶူးဝၢင်းၽိၼ် ၶၢဝ်းလၼ်ႇ,ၼႂ်းယႂ်ႇ,ၵုၼ်းလူင် ၶၢဝ်းဝႅၼ်းငၼ်းလူင်ပွင်လိုင်းၶဝ်မူးယဝ်ႉ။ ၸဝ်ႈၶူႈ မူႇ,လုမ်းတၢင်,တူဝ် ၶၢဝ်းဝႅၼ်းငၼ်းမိူင်း'ဝ'လေႈ ပေႃးမေႃၵူၼ်းမိူင်းတင်းသိင်ႈ ဝိၼ်ၵၼ်ၶွပ်ႈလႅဝ်ႈ လွမ်းသိုဝ်ႈလွမ်းယူႇ။

ၶၢဝ်ႇၶူးတူၵ်းလူင်းၵၼ်မူးၶၢဝ်းၵႃႇတၢင်း (3)လိူၼ်ပႃးၼၼ်ႉ၊ ၵူၼ်းလူင်ၶၢဝ်းဝႅၼ်းငၼ်းမိူင်း'ဝ' ၸိုဝ်ႈၶဝ်ၵူႈသၢင်ႇ.သၢင်ႇ လႆႈၶတ်းလႅဝ်ႈသႂ်ႇ,ၵိုၼ်းပေႃ ၵႂႃႇၵၢၼ်ငၢၼ်းမူးယဝ်ႉ မိူၼ်ၼင်ႇ,ပႃႇတွႆႈၼႆႉ-

1။ ၸိုဝ်ႈၶူႈ ၶတ်းလႅဝ်ႈသပ်းလီင်း ပိုၼ်ၽၢဝ်,ထိုင်တီႈလုမ်းၵူလ်းလီ ၸိုဝ်ႈၶဝ်ၵူႈမူႇ,ၵူႈလုမ်း၊ ယွၼ်းထိုင်မူႇ,လုမ်းၵူလ်းလီၸိုဝ်ႈၶဝ်ၵူႈလုမ်း ၵႂႃႇလူင်ႈငမ်းယိၼ်လွမ်းလူင်ပွင်လိုင်းမိူင်းၶူမ်,တုမ်၊ မိူဝ်ႈလီဝ်လွင်ႈပွင်လႅဝ်ႈ ယုမ်,ယမ်ၶၢဝ်ႇၵၼ်မူးၶၢၼ်ႇၵေႃႈ မီးမူးယဝ်ႉၼင်ႈ၊ မိူဝ်ႈဝၼ်းထိ(16.12.2011)ၶၢၼ်ႇ ၸိုဝ်ႈၶူႈလႆႈၵႂႃႇလိၵ်ႈ ပွင်,ထိုင်ပၼ်တီႈ မူႇ,လုမ်းၵူလ်းလီဝၼ်းၵႆႈ ၵၼ်လႅဝ်ႈသိုၵ်းလူင်လႅဝ်ႈပၢင်ႇ,ၽ ၵွၼ်ၵူဝ်ၶၢၼ်ႇလေႈ မူႇ,လုမ်းၵူလ်းလီ KIO,KIA ၶဝ်လိူဝ်းၶႅၼ်ႇ ၽိတ်ႇ,မွၵ်ႇ,ထိုင် ၶဝ်မူးၶဝ်ႈၶူမ်,ပႃႈၶၢဝ်း ပၢင်ၵုပ်ႇ,ၵုမ် လွင်ႈငမ်းယိၼ် ၵၼ်ၸိုဝ်ႈတေႃႇၵႂႃႇ ပွၵ်ႈထူၼ်ႈ(3)ၶၢဝ်း။

2။ ၶၢဝ်းဝႅၼ်းငၼ်းၸိုဝ်ႈၶဝ် လီသၢင်ႈလၼ်ႇ,ပႃႇတွႆႈ ၶဝ် လွႆႈၶဝ်ႇ,ၼိုင်ၵၢၼ်ငၢၼ်း ၵၼ်လူင်ပွင်လိုင်း သူင်,မူးၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ' ၵူႈတီႈတီႈလိူဝ်းၶၢၼ်ႇ။

3။ လွႆႈၶဝ်ႇ,ၼိုင် လႅတ်းပၼ်တီႈယူႇ,သဝ်း ၶူႈၵႃႇ, ၵၢၼ်မေႃသွၼ်လေႈ မေႃယႃ ၵၼ်လူင်ပွင်လိုင်း သူင်,မူးၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ'လိူဝ်းၶၢၼ်ႇ။

4။ လွင်ႈၶူးတူၵ်းလူင်းၵၼ်မူး ၶၢဝ်းပၢင်ၵုပ်ႇ, ၵုမ်လွင်ႈငမ်းယိၼ်ၼႆႉ ၵူၼ်းလူင်ၶၢဝ်းဝႅၼ်းငၼ်း မိူင်း'ဝ'ၸိုဝ်ႈၶဝ် သပ်းလီင်းပိုၼ်ၽၢဝ်,ထိုင်တီႈလၼ်ႇ, ပႃႇတွႆႈၶဝ်ၵူႈသၢင်ႇ.သၢင်ႇလေႈ ပေႃးမေႃၵူၼ်းမိူင်း'ဝ' တင်းသိင်ႈ ၶႂ်ႈပွင်ႇလႅဝ်ႈ ၵူထိုင်လွမ်း။

5။ လွႆႈထိမ်ပၼ်ၵိူင်း ၶၢဝ်ႇၵၢၼ်ငၢၼ်း မူႇ,လုမ်း လုမ်းၼေႃႇ(ၵမ်,ၼေႃႇ)လုမ်းထုၵ်ႇ,ၶဝ်ႈသၢၼ်ၶဝ်၊ မိူဝ်ႈလီဝ် ၶဝ်လႆႈတေႃႇတၢင်း, ၶဝ်ႈသၢၼ်မူးၵွတ်ႇ, ၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ'(300)တၼ်ႇယဝ်ႉ။ လွင်ႈၵၢၼ်ငၢၼ်း ၵူႈၾၢႆႇ,ၾၢႆႇလိူဝ်းၶၢၼ်ႇ မုင်,မွင်းၵွႆႈလူင်ပွင်လိုင်း ၸိုဝ်ႈၶဝ် ၼိုၼ်းသိုပ်ႇ,လွႆႈထိမ်မူးထိင်း။

6။ လွင်ႈတပ်ႉသိုၵ်းလူင်ပွင်လိုင်း တေထွၼ်ၵွၼ်ႇ, သေပွတ်းတွၼ်းၵိုမ်းၵွမ်း ဝၼ်းၵႃႈၶၢၼ်ႇ မိူၼ်လႆႈ ငိၼ်းဝူႈ တေထွၼ်ၵွၼ်ႇ,မိူဝ်ႈဝၼ်းထိ(2.12)ၶၢၼ်ႇ မိူဝ်ႈလီဝ် ယင်းပႆႇ,ထွၼ်ၵွၼ်ႇ, တိုၵ်းပၵ်းသိုၵ်းယူႇ, မိူၼ်ၵဝ်ႇ၊ ၵွပ်ႈၶၢၼ်ႇ တႃႇလွႆႈၵုပ်ႇ,ၵူဝ်းၼေႇလီတ်ႇ, ပၼ်ၶၢဝ်းၵင်သူင်ၾၢႆႇ,ၶၢၼ်ႇ မၼ်းမီးလွင်းယၢပ်ႈ။

7။ ၵွတ်ႇ,ၵူး ၵၼ်လွႆႈ,တိုဝ်းယူႇ, ၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ'ပတ်ႇ, ပိုၼ်ႇၶၼ်ႈ၊ ၵွႆႈလူင်ပွင်လိုင်း ၵႂႃႇပၼ်ၵွႆႈ(လႆႈသိၼ်ႇ) ၵွႆႈပေႃးၵူ,လႆႈၶၢဝ်းမိူင်းမၢၼ်းၵူႈတီႈ။

8။ ၵွႆႈလူင်ပွင်လိုင်း ၼိၼ်းသိုပ်ႇ,လွႆႈထိမ်ပၼ်လၵ်ႉ, လေႈငိၼ်းလိူၼ် ၶူႈၵႃႇ,ၵၢၼ်ၵူႈတီႈတီႈၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ' မိူၼ်ၶၢင်ႇ ၵၼ်ယၢမ်းလွႆႈမူး ၵွၼ်တၢင်းပီး 2009.9 လိူၼ်ၶၢၼ်ႇ။

9။ တႃႇတေၵႂႃႇၵၢၼ်ၵေႃႈ,သၢင်း ၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ' ၼိၼ်းယွႆႈ,တူဝ်းတွၼ်းၶၢၼ်ႇ ၵွႆႈလူင်ပွင်လိုင်းလွႆႈထိမ် ပၼ်မႆႉ.သၵ်း(10000)တၼ်ႇ,မႆႉ.တၢင်ပိူင်(10000) တၼ်ႇ။

10။ ယွၼ်းထိုင်တီႈ လူင်ပွင်လိုင်း ၸိုဝ်ႈၶဝ်ပိုတ်ႇ, ၼေႃး,ပၼ်(ၵိၵ်ႇ.)လၢၼ်ႇ တၢင်းၶဝ်ႈ/ၵွၼ်ႇ, လွမ်း လိၼ်လိၼ် ထံး/မႃၼ်ႈ (BP1)တီႈပုင်,ပႃႇ,ၼိမ်ႇ၊ လေႈ တႃႇတေၵႂႃႇၵၢၼ် လွင်ႈၼိၼ်းယွႆႈ,လွမ်းၶၢဝ်း ပွတ်းတွၼ်းလိင်းလ၊ မိူင်းပႃႇလိဝ်းၶၢၼ်ႇ,ၵေႃႈ ၵွႆႈ လူင်ပွင်လိုင်း တမ်းဝင်းပၼ်တိူၵ်ႇ,လိၼ် တီႈၵႂႃႇ ၵၢၼ်ၼေႃႇ,သွမ်း။

11။ ယွၼ်းသိုပ်ႇ,ယၢင်(ၵတ်ႇ,တယႃႇ)သိူဝ်ႈတၢင်း (13000)တၼ်ႇ,တႃႇလႆႈ,တိုဝ်းၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ'ၶၢၼ်ႇ၊ ၵွႆႈ လူတ်းယွမ်း ပၼ်ၵူႈၶၢၼ်မၼ်းၼင်ႈ။

12။ တႃႇၵွႆႈပိၼ်ငိၼ်းၶဝ်ႈၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ'ၶၢၼ်ႇ ၵွႆႈ လူင်ပွင်လိုင်း ပွႆႇ,ၶူင်,တေႃႇ,သူင်,ၶၢမ်ၵွၼ်ႇ, လိၼ်းယူႇ (သေလိၵ်ႈ)ၵၼ်ထုၵ်ႇ,ၵွၼ်ႇ, ၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ'ၶၢၼ်ႇ,သေ ၵွႆႈလူတ်းပၼ် လွင်ႈၵိပ်ႈၶွၼ်ႇ,ၼိၼ်းလူင်းလွမ်း(ၵိၼ်း) လၢၼ်ႇ,ၼင်ႈ။

13။ လွင်ႈၵိူဝ်ၵပ်းတူဝ်(မတ်ႇ.ပုင်.တိင်.)ၵၼ် လူင်ပွင်လိုင်းၵႂႃႇပၼ်ၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ' မိူဝ်ႈပီး 2008 ၶၢၼ်ႇ တိဝ်းတတ်းပၼ်ၶဝ်ႈတြူး ၵွႆႈလွႆႈ,တိုဝ်းလႆႈ ၶၢဝ်းမိူင်းမၢၼ်းၵူႈတီႈတီႈ၊ လိူဝ်ၶၢၼ်ႇ မိူဝ်ႈၵႂႃႇၵိူဝ် ၵပ်းတူဝ်ၶၼ်ႈ မုင်,မွင်းၵႂႃႇပၼ် ၵွႆႈၽိင်းပိင်းၵူး တီႈတီႈ၊ ယႃႇလီၵ်ႈ,ၽေလိူဝ်,ၼိုဝ်းလေႈပွတ်းတွၼ်း။

ၶၼ်ႇ,ပိၼ်ၶူးယွၼ်းထိုင်တီႈလူင်ပွင်လိုင်း ၸိုဝ်ႈၶဝ် ၵမ်,ထိမ်ပၼ် ၵွႆႈပေႃးၶၢမ်ႇ,ပေႃးတွၵ်ႈလေႈ ၵွႆႈသိုပ်ႇ,လွႆႈထိမ်ပၼ်ၵိူင်း ၵၢၼ်ငၢၼ်းၵူႈၾၢႆႇ,ၾၢႆႇ, တႃႇၵေႃႈ,သၢင်းမိူင်း'ဝ'ၼိၼ်းယွႆႈ,တူဝ်းတွၼ်းၵူႈ,ထိင်း မိူဝ်းၶူႈၶၢၼ်ႇ,ၶမ်ၶၢမ်။

လွင်ႈၶူးဝၢင်းၽိၼ် ပႃႇ,တီႈ,ၶွတ်ႇ,လိူတ်း ၼွမ်ႇ,ၵွမ်ႇ,မိူင်း'ဝ'ၸိုဝ်ႈၶၢၼ်ႇ တေသိုပ်ႇ,ယိုဝ်းတိုဝ်း လၵ်ႉၵၼ် လွင်ႈငမ်းယိၼ်သေ ၵႂႃႇၵၢၼ်ၼိၼ်း ယွႆႈ,တူဝ်းတွၼ်း ၶၢဝ်းပွတ်းတွၼ်းမိူင်း'ဝ' မိူၼ်ၶၢင်ႇ, ၵူပွၼ်ႇ,မူး။

ၵူးတီႈၶၢဝ်းပၢင်ၵုမ်ၶၢၼ်ႇ ၼႂ်းမီးလၼ်ႇ, ၵူၵွင်းၵၢၼ်ၶဝ် ၵၼ်မူးလွမ်းၵူးၵွင်,တွင်းၶၢၼ်ႇ, ၼိၼ်းမွၵ်ႇ,လၢတ်ႈၶူးၵွမ်း သပ်းလီင်းၶေၵဝ်းလႆႈ ၵၢၼ်ငၢၼ်း ၵၼ်ၵိဝ်,လူလ်ႈလွင်းၶူးၵၢၼ်ၼႂ် မၼ်းၶၢၼ်ႇ,ၵူႈ။

ၵူးၵွင်,တွင်းၼိၼ်းတွပ်ႇ,ၶူးတၢင်,လဝ်ႈယွၼ်းထိုင် ပေႃးထဝ်ႈသိဝ်းမိၼ်ႇ,လိင်,ၶၢဝ်းပၢင်ၵုပ်ႇ,ၵုမ်ၶၢၼ်ႇ....

"လွင်ႈၶူးတူၵ်းလူင်းၵၼ်ၶၢဝ်းပၢင်ၵုမ်လိူဝ်းၶၢၼ်ႇ ၵမ်ႈၼင်ႈၵေႃႈ လႆႈၶဝ်းၼိုင်ပေႃးၶၢမ်ႇ.ပေႃး တွၵ်ႈၵူႈယဝ်ႉ။ မိူဝ်ႈလီဝ်ၵေႃႈ တိုၵ်းၶဝ်ႇ,ၼိုင် တေၵႂႃႇသၢင်ႈယူႇ၊ ၵၼ်တၢင်ပိူင်လိူဝ်းၶၢၼ်ႇ ၸိုဝ်ႈတိုၵ်း လႆႈၵုပ်ႇ,ၵွပ်ႈတိုင်,ပၢင်,ၵၼ်ယူႇ."
ဝူႈၶၼ်ႈ။

တွၼ်ႈၶိုင်းၶၢၼ်ႇ၊ ၸိုဝ်ႈၶွပ်ႇလွႆႈငိၼ်းလွမ်းၶၢဝ်ႇၶူး ၵၼ်သူလႅဝ်ႈလွႆႈၵပ်းသၢၼ်ပၼ် ၶၢဝ်းၵၢင်ၸိုဝ်ႈလေႈ လုမ်း (SSA) ဝၼ်းၵႃႈၶဝ်ၶၢၼ်ႇ။

လွင်ႈတေထွၼ်သိုၵ်းၶၢဝ်းပွတ်းတွၼ်းၶဝ်ၶၢၼ်ႇ၊ လူင်ပွင်လိုင်းၸိုဝ်ႈ လႆႈၸုပ်ႉ.လိၵ်ႈၵၼ်ၶဝ်တၢင်,မူး ၶၢၼ်ႇ,ယူႇ။ တွၼ်းတႃႇ,ၶၢဝ်းၵင်ၸိုဝ်ႈ သူင်ၾၢႆႇ,တေ မီးလွင်ႈငမ်းယိၼ်ၶၢၼ်ႇ လူင်ပွင်လိုင်းလေႈတင်း လုမ်းၶဝ် တိုၵ်းၵုပ်ႇ,ၵူဝ်းၵၼ်ယူႇ။ ၵွပ်ႈၶၢၼ်ႇ, လူင်ပွင်လိုင်းၵေႃႈ လီသင်,ပၼ်တီႈတပ်ႉသိုၵ်းၶဝ် ၵွႆႈၵိုတ်းလွင်ႈတိုၵ်းယိုဝ်းၵၼ်၊ မိူဝ်ႈလီဝ် လွင်ႈၵူ, မူးၶဝ်ၶၢၼ်ႇ, တိုၵ်းမီးလွင်းယၢပ်ႈ,ယိၼ်းၵိတ်းၵီး ယွၼ်.ပိူဝ်ႈ တိုၵ်းယူႇ,လမ်ၵၼ်ဝႆႉ။ ၶၢဝ်ႇၶူး ၵုပ်ႇ,ၵုမ်ႇ,ၸိုဝ်ႈသူင်ၾၢႆႇ,ၶၢၼ်ႇ ၶဝ်ယွၼ်းထိုင်ၵွႆႈတပ်ႉ သိုၵ်းလူင်ပွင်လိုင်း ထွၼ်ၵွၼ်ႇ,သေတပ်ႉ,သူင်ၵၼ်။ လွင်ႈၶၼ်ႈ ၸိုဝ်ႈလႆႈတၢင်,လၢဝ်ႈၼေ တီႈလၼ်ႇ, ပႃႇၶၢဝ်ႇၶဝ်ယဝ်ႉ။ လူဝ်ႇ,လတ်းၵႂႃႇ လွင်ႈၵုပ်ႇ,ၵုမ် ၵၼ်တင်းသူင်ၾၢႆႇ,ဝႆႉဝႆႉ ဝူႈၶၼ်ႈ။

လွင်ႈၾၢႆႇလွႆႈ,တိုဝ်းၵွတ်ႇ,ၵူးလေႈၵွႆႈ(လႆႈသိၼ်ႇ) ၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ'ၶၢၼ်ႇ ၸိုဝ်ႈတေမွၵ်ႇ,ပၼ် တီႈၼႂ်းမီး ပုၼ်းၼွၼ်း ၶဝ်ၶဝ်ႇ,ၼိုင်ပၼ်၊ ၵူလ်းၵူႈၵွႆႈသူလႅဝ်ႈ ၵႂႃႇသိၼ်းမႆႉလၵ်းၵွတ်ႇ,ၵူးလိူဝ်းၶၢၼ်ႇ,သၢင်းလၢင်း သေ ၵူးၶၼ်ႇ,ပိၼ် ၵူးၼွႆႈ၊ ပိၼ်ၵူးသွၼ်တူဝ်ၵူး၊ ၵမ်ႇ,ၶၢၼ်ႇၵူးၶၢဝ်းမူႇ,လုမ်းၵူး လၵ်ႉ ၵွႆႈလီၵ်ႈ,ၽေ တွၼ်းလွႆႈတွၼ်းၶၢၼ်ႇ,သေ ၵၢပ်းပၼ်သိၼ်းမႆႉ လၵ်ႉၵၢင်းတီႈၼႂ်းမီးပုၼ်းၼွၼ်း တၢင်တူဝ်လူင်ပွင်လိုင်း ၵႂႃႇၵၢၼ်ၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ'။ ယဝ်ႉ,ၵေႃႈ ၶဝ်ၼိၼ်းတၢင်, ပၼ်တီႈ လႅဝ်ႈသိုၵ်းၵၢင်တူ, ၵူးၵၢင်တူ, ၼိၼ်း တၢင်,ထိုင်တီႈလၼ်ႇ,ပႃႇၶၢဝ်ႇၶဝ်၊ ပေႃးၵႂႃႇ သၢင်းလၢင်းလီယဝ်ႉ,ၵေႃႈ လင်းတေၵႂႃႇပၼ်ၵွႆႈ (လႆႈသိၼ်ႇ)ၶၢၼ်ႇ,ယဝ်ႉ။

လွင်ႈယွၼ်းထိုင်မႆႉ၊ ၵွင်ႈၵၢၼ်ၾၢႆႇ,ပႃႇမႆႉ. ထိုၼ်ႈ,ၼိူဝ်း ၵူးပိၼ်းထုၼ်း ၼိၼ်းမွၵ်ႇ,လၢတ်ႈၶေ ဝင်းလႆႈ တႃႇလွႆႈထိမ်ပၼ်မႆႉ.ၶၢၼ်ႇ. မၼ်းဝူႈ...

"လွင်ႈတႃႇတေပၼ်တီႈပ်းမႆႉ.ၶၢၼ်ႇ. ၸိုဝ်ႈတေတၢင်, ၶေတီႈၵႃႇသၢင်. ပႃႇၶွၼ်ႇၶဝ်သေ ငဝ်းလႆႈ မၼ်းတေ. လီပ်ႈတေလႆႈယူႇ," ဝူႈၶၼ်ႈ။

ၶွင်ႈသေၶၢၼ်ႇ ၶဝ်ၼိၼ်းတွပ်ႇ,လၢတ်ႈပၼ် လွင်ႈယွၼ်းထိုင်ၵွႆႈၼေႃး,ပၼ်ၵိၵ်ႈ(လၢၼ်ႇ,)ၵွင်,ၵၢင် မၢၼ်ႈ-ထံး (BB1)၊ လွင်ႈတႃႇလွႆႈထိမ်ပၼ် ယၢင်သိူဝ်ႈတၢင်း(ၵတ်ႇတယႃႇ)13000 တၼ်ႇ။ လွင်ႈတႃႇတေႃႇ,သူင်,ၶမ်ၵွၼ်ႇ, လိၼ်းယူႇ(သေလိၵ်ႈ) ၵၼ်ၵႂႃႇၵွၼ်ႇ, တီႈဝိင်းပၢင်သၢင်းၶၢၼ်ႇ,လေႈသမ်. တၢင်းလွင်ႈၵိူဝ်,ၵွတ်ႇ,ၵူး(လႆႈသိၼ်ႇ)လၵ်ႉ,လိူဝ်းၶၢၼ်ႇ, တႃႇၶသိင်,ယႃႇ,ၼႆႉမၼ်းၵေႃႈ တၢင်,ၶေလွင်းတၢင်း ၵၼ်ထိုင်ၼႆႉမၼ်းၵူႈ၊ လွင်ႈၶၼ်ႈ ထုၵ်ႇ,လီ ၶဝ်.ၼိုင် လိုင်.ၵိုဝ်ၵၼ်ဝူႈၶၢၼ်ႇ. ၸိုဝ်ႈတေမိူဝ်းတၢင်,လၵ်ႉ ၶေတီႈလၼ်ႇ.ပႃႇၶွၼ်ႇၶဝ်သေ လင်,ၵႂ်,ၼိၼ်း ၵုပ်ႇ,ၵၼ် ထိင်းတင်းၶူး ဝူႈၶၼ်ႈ။

ၶွင်ႈၶၢၼ်ႇ. ၼႂ်းမီးပုၼ်းၼွၼ်းၶဝ်လိူဝ်း ၵၼ်ၼိၼ်းၵွတ်ႇ,မူးၶၢဝ်းပၢင်ၵုပ်ႇ,ၵုမ်ၶၢၼ်ႇ. ၶဝ်ၼိၼ်းတၢင်,ၶေ တၢင်းၵၼ်ထိုင်ၼႆႉမၼ်းၵူႈ။

ၵိမ်ၵူဝ်ပဝ်းလေႈၼႂ်းၶမ်းၶၢဝ်းပႃႇ,တီႈ,ၶွတ်ႇ, လိူတ်းၼွမ်ႇ,ၵွမ်ႇ,မိူင်း'ဝ' ပေႃးထဝ်ႈသိဝ်းမိၼ်ႇ,လိင်, ၼိၼ်းမွၵ်ႇ,လၢတ်ႈၶူးၵွမ်း ငိၼ်းလီလွမ်းၶူးတၢင်, ၶေၶဝ်လိူဝ်းၶၢၼ်ႇ,ယဝ်ႉ။ တႃႇၵွႆႈလိုင်းမိူင်းၵွမ်,တုမ် သမ်.ပေႃးတေၼိၼ်းယွႆႈ,တူဝ်းတွၼ်းၶၢၼ်ႇ. ၸိုဝ်ႈၶူႈ မူႇ,လုမ်းပႃႇ,တီႈ,ၶွတ်ႇ,လိူတ်းၼွမ်ႇ,ၵွမ်ႇ,မိူင်း'ဝ'ၵေႃႈ တေၵွမ်,မိူဝ်းၵႂႃႇသၢင်း ၵူႈလွမ်းၵၼ်၊ ၵိင်ၶၢဝ်ႇ ၶူးတူၵ်းလူင်းၸိုဝ်ႈသူင်ၾၢႆႇ,ၶၼ်ႈ. ၸိုဝ်ႈၶူႈၶူႈၵမ်.ထိမ် ပၼ်ၵိူင်းယူႇ,ယဝ်ႉ။

ၼႂ်းတၢင်းတူဝ်ပႃႇ,တီႈ,ၶွတ်ႇ,လိူတ်းၼွမ်ႇ,ၵွမ်ႇ, မိူင်း'ဝ' ၵၼ်လူင်းလႆႈမိူဝ်းၶၢဝ်ႇၶူးတူၵ်းလူင်းၵၼ် ၶၢဝ်းပၢင်ၵုမ်ၶၢၼ်ႇ,မီး- ၵိမ်ၵူဝ်ပဝ်းလေႈၼႂ်းၶမ်းၶၢဝ်း ပႃႇ,တီႈ,ၶွတ်ႇ,လိူတ်းၼွမ်ႇ,ၵွမ်ႇ,မိူင်း'ဝ' ပေႃးထဝ်ႈ သိဝ်းမိၼ်ႇ,လိင်၊ ၵိမ်ၵူဝ်ပဝ်း ငဝ်းငၼ်း ပေႃးထဝ်ႈ လႅဝ်ႈဝူၼ်ႉ,ၵွင်းၵိမ်ၼႂ်းပွင်ၵၢၼ်သိုၵ်း လႅဝ်ႈသိုၵ်းလူင် လႅဝ်ႈလူင်းတၢင်း။ လႅဝ်ႈသိုၵ်းလူင်တၢၼ်း။ ၼႂ်း ၶမ်းၶၢဝ်းၼေႃႇ,တႃႇ,ငိၼ်းတွင်းမိူင်း'ဝ' ပေႃးထဝ်ႈ ပဝ်းယူႇ,လိင်။

သွင်ၾၢႆႇ,တူၵ်းလူင်းၵၼ်ၶၢဝ်းပၢင်ၵုမ် ပွၵ်ႈထူၼ်ႈသၢမ်ၶၼ်ႈ.(6)ၶေႃႈ မီးၶင်.ပႃႇတွႆႈၶၼ်ႈ.-

(1) လုမ်းၵုပ်ႇ,ၵူဝ်းလွင်ႈငမ်းယိၼ် လၼ်ႇ,လိုင်းမိူင်းလေႈ လုမ်းၵုပ်ႇ,ၵူဝ်း လွင်ႈငမ်းယိၼ် တွၼ်းလိၼ်ၼိူၵ်ႇ,တွၼ်းမႆႉ(2)မိူင်း'ဝ' လႆႈလွႆႈ တွင်းလူင်းၵၼ် ၶၢဝ်းပၢင်ၵုမ်ပွၵ်ႈၵမ်း(2)ၵၼ်လႅတ်း ၵႂႃႇတီႈဝိင်းလႅးသိဝ်း မိူဝ်ႈလိူၼ်ၵွၼ်ႇ,တူဝ်,ပႃႇ, (1)ဝၼ်းၶၢၼ်ႇ. သွင်ၾၢႆႇ,လႆႈၸုပ်ႉ,ၵွင်းတိဝ်းတတ်း ၵွႆႈပေႃးၶၢမ်ႇ ပေႃးတွၵ်ႈ။

(2) တႃႇၵွႆႈၵူၼ်းၵူးလၢဝ်းၼိူဝ်း ၵၼ်ယူႇ,သဝ်း ၵူမ်,ၵၼ်ၶၢဝ်းတွၼ်းလိၼ် ၼိူၵ်ႇ,တွၼ်းမႆႉ(2)မိူင်း'ဝ' ၶဝ် ပေႃးတေၼိၼ်းယွႆႈ,တူဝ်းတွၼ်းလေႈ တႃႇၵွႆႈ ယုၵ်ႇ,သုင်ပၼ်ၽႄ,ဝၢၼ်း ၼိၼ်းသုင်လေႈသင်၊ တႃႇၵွႆႈလွမ်းပွတ်းတွၼ်း ပေႃးတေၼိၼ်းယွႆႈ, တူဝ်းတွၼ်းလေႈသင်၊ တႃႇၵွႆႈပႆႇမၢၵ်ႈမီးလွမ်းၶၢဝ်း ပွတ်းတွၼ်း သမ်.ပေႃးတေၼိၼ်းသၢင်.ၼိၼ်းသုင် လေႈသင်၊ လူင်ပွင်လိုင်းမိူင်းၵွမ်,တုမ်မိူင်း တေၶဝ်. ၼိုင်လွႆႈထိမ်ပၼ် ၵၼ်ဝူႈၶၢၼ်ႇ. သွင်ၾၢႆႇ,လႆႈ ၵုပ်ႇ,ၵူဝ်းၵၼ်ယဝ်ႉ၊ ၶၢဝ်းၶူးၶဝ်.ၼိုင်ပႆႇမၢၵ်ႈမီး ၵွႆႈၼိၼ်းယွႆႈ,တူဝ်းတွၼ်း ၶၢဝ်းၶၢဝ်ပွတ်းလေႈၶၢဝ်း ယၢပ်ႈၶၢၼ်ႇ,ၵေႃႈ သွင်ၾၢႆႇ,လႆႈၸုပ်ႉ,ၵွင်း တိဝ်းတတ်း ၵွႆႈပေႃးၶၢမ်ႇ.ပေႃးတွၵ်ႈ။

(3) တႃႇၵွႆႈၵူၼ်းၶၼ်ႈ, ၵူးလၢဝ်းၼိူဝ်းၵၼ်ယူႇ, ၵူမ်,ၵၼ်ၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ' သမ်.ပေႃးတေလႆႈၵၢမ်းၵိုၼ်း ပိင်,လႃႇ,ၶၢၼ်ႇ.လေႈသင်၊ တႃႇၶဝ်ပေႃးတေလႆႈ ၵၼ်ၼွင်.ၵူႇ,ၵိုၼ်းပိင်,လႃႇ လၼ်ႇ.သုင်ၶၢၼ်ႇ.လေႈ သင်၊ တွၼ်းတႃႇ,လုၵ်ႉ,ၵွၼ်ႇ,ၶမ်.ၶဝ် ပေႃးပိၼ် တီႈပိုင်,ၵိင်ၼိုဝ်းလီ ပႃးပိင်,လႃႇ,လိၵ်ႈလႆႈၵူႇ, မိူဝ်းၶူႈၶၢၼ်ႇ. လူင်ပွင်လိုင်းမိူင်းၵွမ်,တုမ် တေလွႆႈၶဝ်.ၼိုင်ပၼ်ၵိူင်းယူႇ, ၵၼ်ဝူႈၶၢၼ်ႇ.သူင်ၾၢႆႇ, လႆႈၸုပ်ႉ,ၵွင်းတိဝ်းတတ်းၵွႆႈပေႃးၶၢမ်ႇ.ပေႃးတွၵ်ႈ။

(4) သူင်ၾၢႆႇ,လႆႈၸုပ်ႉ,ၵွင်းတိဝ်းတတ်း တႃႇၵွႆႈ ၵူၼ်းၵူးလၢဝ်းၼိူဝ်းၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ' ပေႃးတေၶဝ်ႈပႃႇ ၵႂႃႇလႆႈၵၢၼ်ပႃးယူႇ,လီ ၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ'ၵွႆႈၼိၼ်းယွႆႈ၊ လွင်ႈၾၢႆႇ,ယူတ်းယႃႇလေႈသင်၊ လွင်ႈၾၢႆႇ,ၵေႃႇ,ၵၢင်း လေႈလွင်ႈၵၢၼ်ငၢၼ်း ၾၢႆႇ,ပၼ်ပိင်,လႃႇ,ၶၢဝ်း မိူင်း'ဝ' ပေႃးတေတူဝ်းတွၼ်းၵူင်ႈၶွင်ၶၢၼ်ႇ. လေႈသင်၊ ၶၢင်,ၵိူဝ် ၵူၼ်းၵူးလၢဝ်းၼိူဝ်းမိူင်း'ဝ' ၸိုဝ်ႈၶဝ် သမ်.ပေႃးတေလႆႈၶဝ်ႈပႃႇ ပိၼ်ၼႂ်းၶဝ်. ၼိုင်ၵႂႃႇသၢင်းလွမ်းၵၼ်ၶၢၼ်ႇ.ၵေႃႈ လူင်ပွင်လိုင်း တေလွႆႈထိမ်ပၼ်ၵိူင်းလွမ်းယူႇ။

(5) တႃႇၵွႆႈၵူၼ်းၵူးလၢဝ်းၼိူဝ်း လွမ်းလေႈ တွၼ်း(မိူဝ်.ၶေႁ.)ၵၼ်ယူႇ,ၵူမ်,ၵၼ် ၶၢဝ်းမိူင်း'ဝ' ပေႃးတေပိၼ်ၼႂ်းတၢင်တူဝ်ၵူၼ်းမိူင်း ၶဝ်ႈပႃႇ ၶၢဝ်းပၢင်လိူၵ်ႈတင်း လိုင်းမိူင်းၵွမ်,တုမ်မိူင်းမၢၼ်း လေႈ ၶင်,ၵိူဝ်ၵူၼ်းၵူးလၢဝ်းၼိူဝ်းၶၢဝ်းတွၼ်းလိၼ် ၼိူၵ်ႇ,တွၼ်းမႆႉ(2) ပေႃးတေမီးတိုဝ်.တၢင်း(ၵၼ်ၶူင်.) တၢင်,ၶေၵင်လႆႈ ၼႂ်ႈလႆႈၶၢၼ်ႇ. ၸိုဝ်ႈတေၼိၼ်း သိုပ်ႇ,ၵုပ်ႇ,ၵုမ်ၵၼ်ၵူ,ထိင်း။ သူင်ၾၢႆႇ,လႆႈၸုပ်ႉ,ၵွင်း တူၵ်းလူင်းၵၼ်။

(6) မိူင်း'ဝ'ၶၼ်ႈ. ပိၼ်ပွတ်းတွၼ်းၵၼ်ယူႇ, ၶၢဝ်းလိုင်းမိူင်းၵွမ်,တုမ်မိူင်းမၢၼ်းတွၼ်းၶၢင်းယဝ်ႉ။ တေၵမ်,မီးလွင်ႈလီၵ်ႈ,ၽေၵွၼ်ႇ,သေ မိူင်းၵွမ်,တုမ်၊ တေၵမ်,ၵႂႃႇလႆႈ လုၵ်ႉ,ၽိၼ်.တီႈလူင်ပွင်လိုင်း၊ ၶင်,ၵိူဝ် ၶၢဝ်းလိုင်းမိူင်းၵွမ်,တုမ် ပေႃးတေမီးလွင်ႈ ၼိၼ်းယွႆႈ, တူဝ်းတွၼ်းလေႈ ၵတ်းယိၼ်ၶၢၼ်ၶမ်သဝ်း ၶၢၼ်ႇ. တေၵွမ်,မိူဝ်းၵၼ်သေ ၶဝ်ႈပႃးၵႂႃႇသၢင်း လွမ်းၵၼ်ၵူ, ၵၼ်ဝူႈၶၢၼ်ႇ. သူင်ၾၢႆႇ,လႆႈၸုပ်ႉ,ၵွင်း တူၵ်းလူင်းၵၼ်။

သူင်ၾၢႆႇ,လွင်ႈလႆႈမိူဝ်း ၶၢဝ်ႇၶူးတူၵ်းလူင်း ယဝ်ႉ။ ၶဝ်သူင်လုမ်း သူင်,ပၼ်ၶွပ်ႈတွၼ်းတီႈၵၼ် သေ ၵွၼ်ၵၼ်လၼ်ႇၵိူင်း ပိၼ်တီႈမႆႉတွင်း။ ■

ရွဝ်ပဝ်;လူင် ပ႑တီ,ႏွတ်,လိူတ်;ၽွမ်.ရွမ်,မိူင်း'ဝ' ပေ႑ထဝ်;တပၢင်း ႁပ်.တွၶန်;ၼ်ၵ်, ၸုမ်းၵူၺ်းလီမိူင်းလ႑ၶဝ် မ႑ၵ်ဝ်;ယ်မ်; တီ;ၵိူၶ်းမၶ်းၸဝ်; ဝိင်းပၢင်သၢင်း၊ ၵွၶ်ၶ႑ပီးမွ်, ပီး 2011

ႏွပ်.ပီးၶနိုင်းပွၵ်; ပီးဝဝ်.ရေ႑ပွၶန်.ၡူ႑၊ ပီးမွ်.ႏွတ်.မ႑ၶ်လေ; ၵိင်ၶနိူဝ်လွင်းမီးႁိုတ်;ထုင်း ၵၶန်ၵွၶန်ၵၶန်ႁိုတ်းမ႑ ပီးယၢဝ်းၶၢဝ်းႁိူင်လေ; ပေ႑ႏွတ်,ထိုင်ပီးမွ်,မ႑ ၶႏှ;တူင်,ႁူင်,ရူၶန်းႁဝ်း လေ;သင်၊ ၶႏှ;တူင်,ႁူင်, ပီးၶွင်,ၵူလ်းလီၸမ်လိူ ၵၶန်လေ;သင်၊ ၵွၶန်ၵၶန်မ႑ေသ,ၶၶန်,ၵၶန်တေ႑ ၵၶန်ပီၶန် ၽူ;မီးၵ႑ယုယ့်,ၶဝ် လေးပေ႑မေ; ရူၶန်းထဝ်; သ႑ၵီးမီးၽေ႑ၶဝ်ၶၶန်.ယဝ်.။

မိူဝ်;ဝၶန်းထိ (22.12.2011)ၶၶန်. မူ,လုမ်းၵူလ်းလီမိူင်းလ႑ ၶဝ်ၵွၶန်ၵၶန်မ႑သူးလိူး ၵိဝ်;ယ်မ်; ရွဝ်ပဝ်;လူင် ပ႑တီ,ႏွတ်,လိူတ်;ၽွမ်.ရွမ်း မိူင်း'ဝ' ပေ႑ထဝ်; တပၢင်း ၵ႑တီ;ၵိူၶန်းမၶန်းၸဝ်; တီ;ဝိင်းပၢင်သၢင်း။

လုမ်းၵူလ်းလီမိူင်းလ႑ၶဝ် ၵၶန်နိၶန်း ႏွတ်,မ႑ၶၶန်.မီး ၵ်မ်ရွဝ်ပဝ်;ၶႏှ;တွၶန်းလိၶန် နိၵ်.တွၶန်းမံ၊(4)ပေ႑ထဝ်; လိင်,တဝ်,တိူဝ်, ၵွၶန်ရွဝ်ၶႏှမူ,လုမ်းၶဝ်ေသ ႏွတ်,ၽိဝ်ၵ႑တီ;ၵိူၶန်း ပေ႑ထဝ်; တပၢင်း တီ;ဝိင်းပၢင်သၢင်း။

ရွဝ်ပဝ်;လူင်တပၢင်းလေ; ၵ်မ်ရွဝ်ပဝ်; ၸဝ်;ႁူၶန်,ၡူမ်း။ ၽူ;ႁွၶန်းၽံ,ၵဝ်းသိူဝ်, ၶႏွၵ်;မိူင်း ၸဝ်;ရေ႑ၵၢင်း ၶဝ်ၸဝ်; ပိူ.ႁူမ်လုမ်းတွၶန်;ႁဝ်. လုမ်းၵူလ်းလီမိူင်းလ႑ၶဝ် ၵ႑တီ;ၶႏှ;ၵိူၶန်းပေ႑ထဝ်; တပၢင်းတီ;ၶၶန်။

ၵ႑တီ;ပၢင်တွၶန်;ႁဝ်. လုမ်းၵူလ်းလီ မိူင်းလ႑ၶဝ်ၶၶန်. ပေ႑ထဝ်းတပၢင်း မွၵ်,လၢတ်; ၶ႑ေ႑ၡမ်း ရူမ်လုမ်းႁဝ်.တွၶန်;လုမ်းၵူလ်းလီမိူင်းလ႑ ၶဝ်ၶၶန်.ယဝ်.။မၶန်းၸဝ်;လတ်;ဝ႑..."ပီး2011 ရေ႑ေတပူၶန်.ၡူ, ပီးမွ်,ေတႏွတ်,မ႑လေ; ႁဝ်းၶ႑ တၢင်တူဝ် ၽူ;ယို,ရူၶန်းလူင် ငဝ်;ၸၶန်းမိူင်း'ဝ' ႁဝ်းၶဝ်လေ;ရွမ်,ပ႑ ပေ႑မေ;ရူၶန်းမိူင်း မိူင်း'ဝ' တင်းသိင်; ယွၶန်းသူးမၵ်လ႑ပၶန် ႏွ်ၽူ;ၵွၶန်ရွဝ် ၶႏှ;ငဝ်;ငၶန်း မူ,လုမ်းၵူလ်းလီ မိူင်းလ႑ၶဝ်လေ; ၵိၵ်,ပ႑တၢင်း ပေ႑မေ;ရူၶန်းမိူင်း ရူ;လၢဝ်းနိူဝ်း ၶႏှ;တွၶန်;လိၶန်;နိၵ်.တွၶန်းမံ၊(4)ႁဝ်းၶဝ် တင်းသိင်; ႏွ်;ယူ,လိၵ်ၶန်;ဝ၊ၶန်၊ ဝတ်းယ်ၶန် သိူဝ်းသ႑၊ လွတ်,ေသေၽးၶ်ၶန် မိူၶန်ဝၶန်ရူ;ရေ႑၊ ယွၶန်းသူးမၵ်လ႑ပၶန် ႏွ်;လွင်;မိူတ်,ၸိူဝ်း ၸမ်လိူ ႁဝ်းသွင်လုမ်း သိူဝ်,ယိူၶန်းယၢဝ်းၶၢဝ်းႁိူင်ၡူ႑ထိင်; မိူဝ်းၶ႑ၶၶန်. ေသၵမ်,ၵ႑ သူးတွင်းယွၶန်းသူး ပၶန် ႏွ်;ၸဝ်;ႁဝ်းၶဝ်ရူ;သၢင်.သၢင်. မီးလွင်; ထင်;ႁၢင်; လွတ်,လိဝ်း ပူၵ်းပွင်ၶ႑ဢၶန်ဝၶန်းမိူင်း ၸဝ်;ဝဝ်,ႏွ်;နိၶန်;ယို,တူဝ်းတွၶန်းၶၶန်.ေသဝမ်း" ဝ႑ၶ်။

ၵ်မ်ရွဝ်ပဝ်; တွၶန်;လိၶန်နိၵ်.တွၶန်းမံ၊ (4)ပေ႑ထဝ်;သၢမ်ပိူဝ်; မွၵ်,လၢတ်;ၶ႑ေ႑ၡမ်းဝ႑..." ႁဝ်းၶ႑တၢင်တူဝ် ၶႏှ;ငဝ်;ငၶန်းလုမ်းမိူင်းလ႑ ႁဝ်းၶဝ်ရူ;သၢင်.သၢင်.ေသ ႏွတ်,ၽိဝ်မ႑ယ်မ်;တီ; ၸဝ်;ႁဝ်းၶဝ်တီ;ၶံ;ၶံ. ပိၶန်ၵၶန်ငိၶန်းလီ လွမ်းသိူဝ်းလွမ်းေတ.ၶ႑ယဝ်.။ ၶႏွၵ်;ၶၶန်. မၶန်းၸဝ်; နိၶန်းသိူပ်,တၢင်,လၢဝ်;ေၶ လွင်;ၶ႑ ဢၶန် ႁိတ်းသၢင်;ရူ;လွင်;လွင်; ၶႏှ;လုမ်းတွၶန်; လိၶန်နိၵ်.တွၶန်းမံ၊(4)မိူင်းလ႑ၶဝ် ၶႏှ;ၵတွင်းပီး 2011 ၶၶန်.ယဝ်.။

ၶႏွၵ်;ၶၶန် ၵ်မ်ရွဝ်ပဝ်; တွၶန်;လိၶန် နိၵ်.တွၶန်းမံ၊(4)ပေ႑ထဝ်; လိင်,တဝ်;တိူဝ်, နိၶန်တင်ေၶ ေၶ႑တွၶန်းထိူင်ရွဝ်ပဝ်;လူင်တွၶန်းလိၶန် နိၵ်.တွၶန်းမံ၊(4)ပေ႑ထဝ်;လိင်မိင်သိၶန်. ၶၶန်.... "ယွၶန်းသူးပၶန် ႏွ်;ရွဝ်ပဝ်;လူင် ၸဝ်;သိူၵ်;လူင် *တပၢင်းႁဝ်း ႏွ်;ယူ,လီ မီးႁိုင်းေလ; ႏွ်;လွတ်;ေၽးဢၢင်းလ၊ၶ်.ေသဝမ်း"* ဝ႑ၶ်။ မိူဝ်;ပၢင်ရွဝ်.ထူဝ်းၶဝ်ယဝ်.ၶၶန်. ၽူ;တၢင်တူဝ် တွၶန်;လိၶန်နိၵ်.တွၶန်းမံ၊(4)ပေ႑ထဝ်; သၢမ်ပိူဝ်, မွဝ်,ၵၢဝ်;ႏူဝ်;တွၶန်းပၶန်တီ; ပေ႑ထဝ်;တပၢင်း ၶၶန်.ၡူ,ယူ,ယဝ်.။ ယဝ်.ရေ႑ တၢင်းသွင်လုမ်း သိူဝ်,မိူတ်,တူင်.တၵ်းဢၶန်ေသ ၵွၶန်ဢၶန်ၸၶန်ႁၢင်; ဝိၶန်တီ;မံတွင်။ ■

ၵ်မ်ရွဝ်ပဝ်; သ်ဝ်းမိၶ်,လ်င်, ရွပ်.ထူပ်း ၶ႑ႁၢပ်;ဢၶ်ေလ; ေမ႑သွၶ်ပံးလိၵ်;လံး ၵၶ်လူင်ပွင်လိူင်;သူင်,မ႑မိူင်း'ဝ'

ၶ႑ႁၢပ်,ဢၶန် လေ;ေမ႑သွၶန် ၵၶန် လူင်ပွင်လိူင်;မိူင်းမၢၶန်; သူင်,မ႑ႁိုတ်းဢၶန်ၶႏှ; မိူင်း'ဝ'ၶၶန်. တင်းမွတ်းမီး(130)ရေ႑၊ ဝၶန်းထိ (17.12.2011)လုမ်းၶဝ်ႏွတ်;ၽိဝ်တီ;ဝိင်းပၢင်သၢင်း။

ဝၶန်းထိ(19.12.2011)ဝံးဝၶန်း(2)မူင်း ၵ်မ်ရွဝ်ပဝ်;ေလ; ၽူ;ၶမ်းၶႏှ;ပ႑တီ,ႏွတ်,လိူတ်; ၽွမ်.ရွမ်,မိူင်း'ဝ' ပေ႑ထဝ်;သ်ဝ်းမိၶန်,လ်င်၊ ၡူ႑ ရွပ်.ထူပ်းႁဝ်.တွၶန်; လုမ်းၶဝ်ၶၶန်. တီ;ၶႏှ;ႁူင်; ဢၶန်လူင်ပံးမိူင်း ဝိင်းပၢင်သၢင်း။

ၽူ;နိၶန်ႁွၶန်,ၶႏှပၢင်ၸမ်ၶၶန်

ၵ်မ်ရွဝ်ပဝ်; ၶႏှ;ငဝ်;ငၶန်း ပေ႑ထဝ်; ၸဝ်;ႁူၶန်,ၡူင်း။ ၽူ;ႁွၶန်းႁူင်;ဢၶန်ၽံ,ၵဝ်းသိူဝ်, ၶႏွၵ်;မိူင်း ၸဝ်;ရေ႑ၵၢင်း။ ၽူ;မံလူင်ၶႏှ;လုမ်း ပွင်ဢၶန်ငဝ်;ငၶန်းေပ႑ထဝ်;လီးလူ;ေလ၊ ၽူ;ႁွၶန်း ႁူင်;ဢၶန်ပံးမိူင်း ပေ႑ထဝ်; ယိၶန်.သိင်.ပိင်.၊ ၵ်မ် ၽူ;ႁွၶန်း ပေ႑ထဝ်; လီးသိူဝ်းယ်ၶန်.၊ ပေ႑ထဝ်; လို,ေလ႑၊ ၵ်မ်ၽူ;ႁွၶန်းႁူင်;ဢၶန် ပံးယူ,လီ လူ.သိင်းရေ႑၊ ၵ်မ်ၽူ;ၶမ်းၶႏှ;ႁူင်;ဢၶန်ပံးပိင်,လူ႑ လိၵ်;လံးေလ;ၽူ;ႁွၶန်းႁူင်ႁိုၶန်း သွၶန်လိၵ်,မၢၶန်; မိူင်း'ဝ' ၾျူ,ၵံးရေ႑ ၶဝ်ႁူမ်,ပ႑ၶႏှပၢင်ၸမ်ၶၶန်။

ၶႏှ;ပၢင်ရွဝ်.ထူဝ်းၶဝ်ၶၶန်. ၽူ;ႁွၶန်း ႁူင်;ဢၶန်ပံးမိူင်းေလ; ၽူ;ၶမ်းၶႏှ;ႁူင်;ဢၶန်ပံး လိၵ်;လံးမိူင်း'ဝ' ပေ႑ထဝ်; ယိၶန်.သိင်.ပိင်. မွၵ်,လၢတ်;ၶ႑ေ႑ၡမ်း...ငိၶန်းလီႁဝ်.တွၶန်; လုမ်းၶ႑ ႁၢပ်;ဢၶန်ၶဝ်ေလ; ေမ႑သွၶန်ၶဝ်တင်းသိင်; ၵၶန် ႏွတ်;မ႑ၽိဝ်တီ;ၶံ;ၶံ.ယဝ်.။ မၶန်းၸဝ်;သိူဝ်, လၢတ်;ပၶန် ငဝ်းလံးလွင်;ယူ,သဝ်းၶဝ်၊ မိူဝ်းေတ, မ႑မွ်,ၶၶန်.ေတ, မၶန်းေတမီးလွင်;ယၢဝ်,ၽိူတ်; ယူ,ၵိတ်းၵိ;၊ ယွၶန်.ပိူဝ်;ပံ,ယၢမ်းေလ; မုင်းမွင်း ႏွ်;သူၸဝ်; ဝံ.လိူယၢဝ်းေသယူ,ၡူ႑ႁွၶန်၊ ၵၶန်သူ ၸဝ်; ေတထူပ်းလွင်းယၢဝ်းလိူထိင်းလွင်;ၶနိူင်;ၶၶန်. ပိၶန်ၽေ႑သ႑,ၡမ်းလၢတ်;၊ ရွပ်;ပိူဝ်;လုၵ်;ၵွၶန်,ရူၶန်း မိူင်း'ဝ'ၶဝ်ဢမ်;ၶမ်ၶၶန်. ပံ,ပွင်,ၡမ်းမၢၶန်၊ ပေ႑ သူၸဝ်;ယူ,ႁိူင်မ႑ လွံးလွံးေတပွင်,ဢၶန်ယူ,ဝ႑ၶ်။ မၶန်းၸဝ်; နိၶန်းသိူပ်,လၢတ်; ပၶန်ႁိုင်းလိူၶဝ်... သူၸဝ်; မ႑ယူ,သဝ်းတီ;ၶံ;ၶံ.၊ တ႑ႏွ်;ရူၶန်းရူ; လၢဝ်းနိူဝ်းၶႏှ;မိူင်း'ဝ'ႁဝ်းၶဝ် ပေ႑ေတလံ;သွၶန် ႁိၶန်းၵဝ်ပိင်,လူ႑, လွင်;ရူ တၢင်းေမ႑ၶၶန်. မုင်းမွင်းႏွ်;သူၸဝ်; ဝံ.ႁဝ်းမိူၶန်ၶဝ်,ၵိူၶန်းလိဝ်ဢၶန် ေသ သင်,သွၶန်ပၶန် လုၵ်;ႁိုၶန်းၶဝ်လီလီ၊ သွၶန် ပၶန်တၢင်းႁူ့ေမ႑ တီ;ၶဝ်ၶမ်ၶမ်၊ ေပ႑သူၸဝ်;မီး လွင်;ယၢဝ်းၽိူတ်,လိူင်,ရိူဝ်ေရ႑ ႏွ်;တၢင်,လဝ်;ေၶ တီ; ၽူ;ၵွၶန်ရွဝ် ၽံ,ပိင်,လူ႑,လိၵ်;လံး မိူင်း'ဝ' ႁဝ်းၶဝ်လံ;ယူ.၊ ၵ႑ပွင်ပိၶန်လံ;ၶၶန်.ႁဝ်း ေတၶတ်းလိူလွံးထိမ်ပၶန်ႁိူင်းယူ,ဝ႑ၶ်။

ၵ်မ်ရွဝ်ပဝ်; ၶႏှ;ငဝ်;ငၶန်း ပေ႑ထဝ်; ၸဝ်;ႁူၶန်,ၡူင်း မွၵ်,လၢတ်;ၶ႑ေ႑ၡမ်းဝ႑...ၾျူ/မ ႁဝ်းၶဝ်ၽၢတ်,ယၢၶန်ၵိူၶန်းေယးေသ ၶမ်,တုၵ်း ယၢဝ်; မ႑လွံးထိမ်ပၶန်ႁိူင်း ပံးလိၵ်;လံးၶႏှ;မိူင်း'ဝ' ၶံ. ႁဝ်းငိၶန်းလီလုမ်းလွမ်းေတ.ေတ.ယဝ်.။ ၵိင်ၶနိူဝ် ငဝ်းလံးၵေ႑,ၵေၶ,ရူ;လွင်;လွင်; ၶၶန်.ေသ သူၸဝ်;ႁဝ်းႁူ ၵမ်,လံ;ထူဝ်,ႁၶန် ၶ႑ ႁၶန်တ႑ဢၶန်ၶံ. မီးမွၵ်,(2)ပီးပံ၊ယဝ်.။ မိူဝ်;လိဝ် လံ;ဝ႑လွင်;ငမ်းယ်ၶန် ၵၶန်ႁဝ်းရေ႑, သၢင်းမ႑ လွမ်းလူင်ပွင်လိူင်; မီးလွင်;နိူဝ်;ၶ႑ တူဝ်းတွၶန်းၶၶန်.ယဝ်.။

ၵ်မ်ရွဝ်ပဝ်;ေလ;ၽူ;ၶမ်းၶႏှ; ပေ႑ထဝ်; သ်ဝ်းမိၶန်,လ်င်, မွၵ်,လၢတ်;ၶ႑ေ႑ၡမ်း; ရူမ်လုမ်း ႁဝ်.တွၶန်;လုမ်းၾျူ,/မ ၶဝ်တင်းသိင်;၊ ၽူ;ရေ႑ ယၢမ်;မ႑ေလ;သင်၊ ရေ႑မွ်,ေလ;သင် ႁဝ်းၶ႑ ငိၶန်းလီရူမ်လုမ်း ႁဝ်.တွၶန်းသူၸဝ်;ရူ;ရေ႑ဝ႑ၶ်။

သ်ဝ်းမိၶန်,လ်င်, လၢတ်;ေၶလွင်;ၵၶန် လူင်ပွင်လိူင်; မိူင်းမၢၶန်; ေတ,သူင်,ၶ႑ႁၢပ်,ဢၶန် မ႑ပၵ်းၶႏှ;မိူင်း'ဝ'ၶံ. ေတ,မိူဝ်;ပီး1992 ၶ ပေ႑ထိူင်ပီးေတမ႑ၶၶန်. မၶန်းတီမ်(20)ပီးယဝ်.။

မူ,လုမ်းၶ႑ႁၢပ်,ဢၶန်ၶဝ်ၶံ. ပိၶန်ၽံ၊ႏူးသွၶန် လိၵ်;လံးေလ; ၽံ၊ႁူင်းယ႑ယ႑ ၶဝ်ၶၶန်.ယဝ်.။

သ်ဝ်းမိၶန်,လ်င်,ဝ႑; တ႑ႏွ်;ရူၶန်းရူ; လၢဝ်းနိူဝ်းလွမ်းေၶ,ၸဝ်,ၶဝ် ပေ႑ေတလံ;သွၶန် ပိင်,လူ႑ၶၶန်. လွမ်လိူင်;တိင်းသိင်, မီးၶမ်,လိူလီ ၶနိူဝ်ရူၶန်းရူ;လၢဝ်းနိူဝ်း ႁဝ်းၶဝ်ေလ; ၶပ်.နိူင် ဝၢင်းၽံၶန်ဢၶန်ဝၢၶန်းလိူဝ်းၶံ.ေသ သူင်,ၾျူ,/မ ႁဝ်းၶဝ် မ႑ဢမ်.ထိမ်သွၶန်ပၶန် ပံးလိၵ်;လံးတ႑ ၶႏှ;မိူင်း'ဝ'(130)ရေ႑ၶံ.ယဝ်.။

ၶႏွၵ်;ေသၶၶန်. မၶန်းၸဝ်;နိၶန်းမွၵ်, လၢတ်;ၶ႑ေ႑ၡမ်း ပၶန်ႁိုင်းလိူ တီ;ၾျူ,/မၶဝ် သူၸဝ်;မ႑ၽိဝ်တီ;ၶံ;ၶံ. ပေ႑မီးလွင်;ယၢဝ်, ၽိူတ်;လိူင်.ႁိူဝ်ရေ႑ ႏွ်;တၢင်,ထိုင်မ႑တီ;ၽူ;မီး ပုၶန်းၽွၶန်းႁဝ်းၶဝ် တီ;ၶံရေ႑လံ;ယူ,၊ ပေ႑ဝ႑ ၶႏှ;လုမ်းႁဝ်း ၸင်းေၵးလံ;ရေ႑ ေတလွံ;ေၵ; လိတ်,ပၶန် ပေ႑ပိၶန်ဢၶန်လွင်;ၶၵ်းၶ႑ၶံလိူင် ႁဝ်းေတလွံ;တၢင်,ပၶန်တီ; မူ,လုမ်းတၢင်တူဝ်ၽံ၊ ႁိတ်းဢၶန်နိၶန်;ယို,လွမ်းလိၶန်လိၶန်၊(ၶ.တ.လ.) ၶဝ်ေလ; ၽံ၊ၵုပ်.ပိူင်;လိၵ်;လံးၶဝ်ၶၶန်.ယဝ်.။

လိုၶန်းသုတ်း ၽူ;မံလူင်ၶႏှ;လုမ်း ပွင်ဢၶန်ငဝ်;ငၶန်းမိူင်း'ဝ' ပေ႑ထဝ်; လီးလူ;ေလ၊ နိၶန်းလူေၶလိၵ်; ၶ႑ေၵၶန်မိူင်း'ဝ' ၡူ,ၵုပ်,ၵူဝ်း လွင်;ငမ်းယ်ၶန် လွမ်းလူင်ပွင်လိူင်;မိူင်းမၢၶန်ၶဝ်(2) ပွၵ်;ၶၶန်.ယဝ်.။ ■

နိုင်ငံတကာသတင်းနှင့် တိုင်းရင်းသားသတင်း
ဆ‌ာပ်,ခဆွဂ်;မိုင်းဧဃ; ရွ;ဏာပ်းဆိုပ်း မိုင်းရှုမ်;တုမ်မိုင်းမ‌ာခ‌ဆ်;

မြန်မာပြည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု အမေရိကန် သမ္မတအိုဘားမား ချီးကျူး

ဝှာရှင်တန်၊ 25 ဇန်နဝါရီ 2012

မနေ့ညတုန်းက အမေရိကန်ကွန်ဂရက်မှာ သမ္မတအိုဘားမားက နှစ်စဉ်နိုင်ငံတော် အခြေပြ မိန့်ခွန်း ပြောဆိုသွားရာမှာ အမေရိကန်နိုင်ငံစီးပွားရေး မြန်မြန်ဆန်ဆန် ကောင်းမွန်လာရေးအတွက်စီမံရေးဆွဲထားတဲ့ အစီအစဉ်တွေကိုရှင်းလင်းပြောဆိုသွားပါတယ်။ နိုင်ငံတကာအရေးကိစ္စတွေ ပြောရာမှာတော့အာရှပစိဖိတ်ဒေသအပေါ် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ အလေးပေးစဉ်းစားချက်ကို ဖော်ပြသွားသလို မြန်မာနိုင်ငံရဲ့အပြောင်းအလဲတွေအပေါ်မှာလည်း မျှော်လင့်သစ်တွေ ဖြစ်လာစေတယ်လို့ မြန်မာ့အရေးကိစ္စကိုပါ ထည့်သွင်းပြောဆိုသွားပါတယ်။ ဒီအကြောင်း ကိုသားညွန့်ဦးက ဆက်ပြောပြပေးပါမယ်။ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်စလုံးရှေ့ ပြောဆိုတဲ့ သမ္မတအိုဘားမားရဲ့ မနေ့ညက နိုင်ငံတော်အခြေပြ မိန့်ခွန်းထဲ နိုင်ငံခြားရေးရာ မူဝါဒပိုင်းဆိုင်ရာတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ ရှင်းလင်းရာမှာ မြန်မာပြည်ကိုပါ နာမည်တပ်ပြီး ပြောဆိုသွားပါတယ်။ အဓိကတော့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအနေနဲ့ အာရှပစိဖိတ်ဒေသ အပေါ်မှာအရင်ကထက်ပိုမိုအာရုံထားလာတဲ့အချိန်မှာ မြန်မာအပါအဝင်ဒီဒေသတွင်း ဖြစ်ပျက်နေတာတွေကိုလည်း စောင့်ကြည့်အကဲဖြတ်နေတယ်ဆိုတာကို သမ္မတအိုဘားမားက သတိပေးပြောသွားတာပါ။

"အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုဟာ ပစိဖိတ်ဒေသရဲ့ အင်အားကြီးတစုဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြောထားပြီးပါပြီ။ မြန်မာနိုင်ငံတွင်းက စတင်မှု အသစ်တွေဟာ မျှော်လင့်ချက်ရောင်ခြည် အသစ်တွေသန်းလာစေပါတယ်။"

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအနေနဲ့ကပြီးခဲ့တဲ့ နှစ်တွေအတွင်းက စပြီး မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ဆက်ဆံရေးမှာ အတော်လေးတိုးတက်ကောင်းမွန်လာတယ်လို့ပြောရမှာပါ။ မြန်မာနိုင်ငံထဲမှာအပြောင်းအလဲတချို့ မြင်ရပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာသမ္မတအိုဘားမားဟာ မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီခေါင်းဆောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နဲ့ ဖုန်းနဲ့ တိုက်ရိုက် စကားပြောခဲ့သလိုပဲ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးကလင်တန်ကိုလည်း မြန်မာနိုင်ငံကို စေလွှတ်ပြီးတော့ အစိုးရ အာဏာပိုင်တွေနဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးစေခဲ့ပါတယ်။

ဒီ့အပြင်နောက်ပိုင်းမှာလည်း အမေရိကန်ထိပ်တန်းအရာရှိကြီးတွေ မြန်မာနိုင်ငံကိုသွားရောက်ခဲ့ပြီးတော့ နောက်ပိုင်းမှာသံအမတ်ကြီးအဆင့် မြန်ထားရေးကိုလည်း သဘောတူညီခဲ့ကြပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ တချိန်တည်းမှာလည်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနဲ့ လတ်တလော တင်းမာမှုတွေ ရှိလာနေတဲ့ အီရန်နိုင်ငံအရေးနဲ့ပတ်သက်လို့လည်း ပြောပါတယ်။ အီရန်နိုင်ငံအနေနဲ့ နျူကလီယားလက်နက် ထုတ်လုပ်ဖို့ ကြိုးပမ်းချက်ကို မဖြစ်ဖြစ်တဲ့နည်းလမ်းတွေနဲ့ရင်ဆိုင်တားဆီးသွားမယ်ဆိုတာကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြောပါတယ်။ အီရန်နဲ့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ကြားမှာ လတ်တလောအားဖြင့် ဟော်မုဇ်ရေလက်ကြားပြဿနာက စစ်ရေးသဘောအရပါ အတော်လေး တင်းမာနေတာပါ။ ဒါပေမယ့်လည်း လက်ရှိအားဖြင့်အီရန်ပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ ငြိမ်းချမ်းတဲ့နည်းလမ်းတွေ ရှိနေတုန်းပဲဆိုတာကို ထောက်ပြပါတယ်။

"အီရန်ကို ကြည့်ပါ။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ သံတမန်ရေး ခွမ်းပကားကြောင့် တချိန်က အီရန်ရဲ့ နျူကလီယားပြဿနာကို ဘယ်လို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရမယ်ဆိုတာ သဘောထားကွဲလွဲခဲ့တဲ့ နိုင်ငံတကာအစုနဲ့ အခုတော့ သွေးစည်းညီညွတ်စွာ ရပ်တည်ပြ နေကြပါပြီ။ အီရန်အစိုးရဟာ ဒိုင်းကျဉ်စံရနေရသလို ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုကိုလည်း ရင်ဆိုင်နေရပါပြီ။ နိုင်ငံတကာလိုလားချက်တွေကို သူတို့မလိုက်နာသရွေ့ တော့ဖိအားဆက်ပေးခံနေရမှာပါ။ ကျနော် ပြတ်ပြတ်သားသား ပြောပါရစေ၊ အီရန်အနေနဲ့ နျူကလီယားလက်နက် မပိုင်ဆိုင်ရစေဖို့ဘက်စုံ ပြတ်ပြတ်သားသား ဆောင်ရွက်သွားမှာပါ"

အီရန်အရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့သမ္မတအိုဘားမား ပြောဆိုသွားတာပါ။ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်ကစလို့ အရှိန်ကောင်းလာခဲ့တဲ့ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ လူထုလှုပ်ရှားမှုတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပြောရာမှာလည်း အရှေ့အလယ်ပိုင်း ဒေသက ပြည်သူတွေအနေနဲ့ မိမိတို့ကံကြမ္မာကို မိမိတို့ ဖန်တီး နိုင်ခွင့် ရှိရမှာဖြစ်သလို မိမိတို့အခွင့်အရေးနဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာအတွက် ရပ်တည်လှုပ်ရှားသူတွေ အပေါ် အကြမ်းဖက် ငြိမ်းခြောက်တာမျိုးတွေကိုတော့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအနေနဲ့ ဆန့်ကျင်သွားမယ်လို့ ပြောပါတယ်။ နိုင်ငံတကာမှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရဲ့ ဦးစီးဦးဆောင်မှုတွေ ပြန်ပြီး အားကောင်းလာတာကိုလည်း သမ္မတအိုဘားမားက အခြေအနေတွေကိုရှင်းလင်း ပြောဆိုသွားပါတယ်။

"အမေရိကန်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်မှု ပြန်လည် အားကောင်းလာတာကို တကမ္ဘာလုံးမှာ မြင်တွေ့နေကြရပါပြီ။ ဥရောပနဲ့ အာရှမှာရှိတဲ့ နှစ်ရှည် မဟာမိတ်ဆက်ဆံရေးဟာလည်း အားကောင်းလာနေပါပြီ။ အမေရိကတိုက်မှာရှိတဲ့နိုင်ငံများနဲ့ ဆက်ဆံရေးဟာလည်း ပိုပြီးလေးနက်မှုရှိလာနေပါပြီ။ အခွင့်ရေး လုံခြုံရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ အမေရိကန်ရဲ့ သံဒီဌာန် စိုင်မာမှုကြောင့်လည်း သမိုင်းမှာ နှစ်နိုင်ငံအကြားဆက်ဆံရေးဆက်ဆံမှုဟာ အားအကောင်းဆုံးအချိန်ရောက်နေပါပြီ"

ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်အတွင်းမှာ အကြမ်းဖက်ခေါင်းဆောင် အိုစမာဘင်လာဒင်ကို အသေရမိတဲ့ကိစ္စ၊ လစ်ဗျား ခေါင်းဆောင်ကဒါဖီ ပြုတ်ကျသွားတဲ့ကိစ္စ စတာတွေမှာလည်း နိုင်ငံတကာရဲ့ အောင်မြင်မှုဖြစ်တယ်လို့ သမ္မတအိုဘားမားက ပြောပါတယ်။ မနေ့က ရှင်းလင်းပြောဆိုသွားတဲ့အထဲမှာတော့ အဓိကအားဖြင့် ပြည်တွင်းစီးပွားရေးပိုပြီးတော့ အားကောင်းလာဖို့ကို သမ္မတအိုဘားမားက အဓိကထား ပြောဆိုသွားပါတယ်။ အမေရိကန်နိုင်ငံစီးပွားရေးဟာ ချမ်းသာသူတွေအတွက် သက်သက်မဟုတ်ဘဲ အမေရိကန်နိုင်ငံသားတိုင်းအတွက် ဖြစ်စေရမယ်လို့ သမ္မတအိုဘားမားက ရှင်းလင်းသွားပါတယ်။

"အစဉ်သဖြင့်ရေ ရှည်တည်တံ့မယ့် စီးပွားရေး တရပ်ဖြစ်လာမယ့် အစီအစဉ်တရပ် ဘယ်လိုစီစဉ် ဆောင်ရွက်ထားသလဲဆိုတာကို ဒီည ရှင်းရှင်းလင်းလင်းပြောဆိုသွားပါ့မယ်။ အမေရိကန်တွေရဲ့ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုပိုင်း၊ စွမ်းအင်ပိုင်း၊ အမေရိကန်လုပ်သားတွေရဲ့ အတတ်ပညာပိုင်း၊ ပြန်လည်ဆန်းသစ်ထားတဲ့ အမေရိကန်စံနှုန်းတန်ဖိုးတွေ.. စတာတွေအပေါ်မှာ အခြေခံပြီး အရှည်တည်တံ့မယ့်စီးပွားရေးတရပ်ဖြစ်လာစေဖို့ပါ"

အခုလို နိုင်ငံတော်အခြေပြမိန့်ခွန်းဆိုတာဟာ အမေရိကန်သမ္မတရဲ့ ပြည်တွင်းပြည်ပ မူဝါဒသဘောထားတွေကို ထင်ဟပ်စေတဲ့ လွှတ်တော် ၂ ရပ်ရှေ့ လူထုကို ပြောဆိုတဲ့သဘောဖြစ်ပါတယ်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှာ မကြာခင်သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွေလည်း ကျင်းပတော့မှာမို့လို့ အခု နိုင်ငံတော်အခြေပြမိန့်ခွန်းဟာ အတော်လေးအရေးကြီးတဲ့ မိန့်ခွန်းလို့ ပြောရမှာပါ။ လက်ရှိအားဖြင့်တော့အမေရိကန်သမ္မတ အိုဘားမားအပေါ် ထောက်ခံမှုဟာ အခုနှစ်မှာ ၄၄ ရာနိုင်နှုန်းအထိ ရှိတယ်လို့ Gallup စစ်တမ်းတခုမှာဖော်ပြထားပါတယ်။

အခု ဒီမိန့်ခွန်းကြောင့်မို့လို့ သမ္မတအိုဘားမားအပေါ်မှာ လူထုထောက်ခံမှု ဘယ်လောက်အထိ ပိုပြီးတော့ ရှိလာမလဲ၊ နည်းသွားမလဲ ဆိုတာကိုတော့ နိုင်ငံရေး အကဲခတ်တွေက စောင့်ကြည့်နေတယ်လို့ ပြောရမှာပါ။ ■

မြန်မာ့စီးပွားရေး မူဝါဒ တိုးတက်မှု IMF ကြိုဆို

25 ဇန်နဝါရီ 2012

ကိုအောင်လွင်ဦး မြန်မာနိုင်ငံမှာ စီးပွားရေးမူဝါဒတွေကို မြင်ဆင်လာတဲ့အတွက် တိုးတက်မှု လက္ခဏာတွေကို တွေ့မြင်လာနေပြီလို့နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (I M F)က ပြောလိုက်ပါတယ်။ တချိန်တည်းမှာပဲ စိန်ခေါ်မှုတွေနဲ့အခြေခံကျတဲ့ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေ လုပ်ဆောင်ဖို့ အများအပြား ရှိနေသေးတာကိုလည်း IMF ရဲ့ သီတင်း ၃ ပတ်နီးပါးကြာ မြန်မာနိုင်ငံ ခရီးစဉ်အဆုံးသတ်ချိန်မှာပဲ ပြောဆိုလိုက်တာပါ။ အပြည့် အစုံကိုတော့ IMF တာဝန်ရှိသူနဲ့ ဆက်သွယ်မေးမြန်းထားတဲ့ ကိုအောင်လွင်ဦး က တင်ပြပေးထားပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ အစိုးရ အပြောင်းအလဲနဲ့အတူ မူဝါဒတွေကို ပြောင်းလဲ ကျင့်သုံး လာရာက စီးပွားရေး တိုးတက်မှု လက္ခဏာတွေ၊ ဆက်လက် တိုးတက်ဦးမယ့် အလားအလာတွေ ထွက်ပေါ်လာတဲ့အကြောင်း နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (IMF) ကိုယ်စားလှယ်တွေရဲ့ ခရီးစဉ်အဆုံးသတ်ချိန်မှာ ပြောလိုက်တာပါ။ ဇန်နဝါရီလ ၉ ရက်နေ့ကနေ ၂၅ ရက်နေ့ ခရီးစဉ်အတွင်း နေပြည်တော်နဲ့ ရန်ကုန်မြို့တွေမှာ အစိုးရ တာဝန်ရှိသူတွေ အပါအဝင် သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေတွေကို တိုင်ပင် ဆွေးနွေးမှုတွေ လုပ်ခဲ့အပြီး IMF အဖွဲ့ အပိုဒ် ၄ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်က ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်ပြောဆိုလိုက်တာလည်းဖြစ်ပါတယ်။

နေပြည်တော်ကထုတ်ပြန်လိုက်တဲ့ ကြေညာချက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံမူဝါဒ အပြောင်းအလဲတွေဟာ လမ်းကြောင်းမှန်ပေါ် ရောက်နေတယ်လို့ဖော်ပြထားတာ ဖြစ်တဲ့အကြောင်း ဝါရှင်တန် IMF ရုံးချုပ်က မြန်ကြားရေး အရာရှိ ကေကို အုဆူနိုမီယာ (Keiko Utsunomiya) ကပြောပါတယ်။ "မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေးကို ခေတ်နဲ့အညီ ဖြစ်လာဖို့ကတော့ စီးပွားရေးနဲ့ ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုတွေအတွက် အားကောင်းအောင် လုပ်ဆောင်တာ၊ ဘဏ္ဍာရေး ကဏ္ဍကို ခေတ်မီအောင် လုပ်ဆောင်တာ၊ ကုန်သွယ်ရေးနဲ့ ပြည်ပက တိုက်ရိုက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေကို ပိုပြီး လွတ်လပ်ခွင့်ပေးတာလို အပေါ်အတားတွေကို ဖယ်ရှား သွားရမယ့် လုပ်ငန်းစဉ်ပါ။ အစိုးရရဲ့ မကြာသေးခင်က ကြိုးပမ်းမှုတွေကတော့လမ်းကြောင်းမှန်ပေါ်မှာရှိနေပြီး သက်ဆိုင်သူတွေနဲ့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှုတွေ၊ တခြားနိုင်ငံတွေရဲ့ အတွေ့အကြုံတွေကနေ အကောင်းဆုံး နိုင်ငံတကာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေကို အသုံးချတာတွေ ကနေလည်း အကျိုးကျေးဇူး ခံစားရနိုင်ပါတယ်။"

မြန်မာအစိုးရကတော့ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုတွေရဲ့ တစိတ်တပိုင်းအဖြစ် စီးပွားရေးမှာ အဓိက အဟန့်အတားတခုအဖြစ် ကျွမ်းကျင်သူတွေ ထောက်ပြနေတဲ့ အမျိုးမျိုးရှိနေတဲ့ ငွေကြေးလဲလှယ်မှု စနစ်ကို ပေါင်းစည်းဖို့လည်း ရည်ရွယ်ထားတာပါ။ ဒီအတွက်လည်း အကူအညီပေးဖို့ တောင်းခံခဲ့တဲ့အတွက် ပြီးခဲ့တဲ့နှစ်မှာပဲ IMF အဖွဲ့ မြန်မာနိုင်ငံကို ပထမဆုံးအကြိမ် သွားရောက်ပြီး အခြေအနေတွေကို တောင်အကဲခတ်ခဲ့တာဖြစ်ပါတယ်။

မရှေးမနှောင်းဆိုသလိုပဲ မြန်မာအစိုးရာနိုင်ငံခြားငွေကြေးကို အရင်က အစိုးရက ပုံသေသတ်မှတ်ထားတဲ့ နှုန်းအတိုင်းမထားတော့ပဲ ဈေးကွက်ပေါက်ဈေးနဲ့ အနီးစပ်ဆုံး လဲလှယ် သုံးစွဲခွင့် ပြုလာခဲ့တာပါ။ ဒီလိုပဲ ပုဂ္ဂလိက ဘဏ်တွေကို နိုင်ငံခြား ငွေလဲကောင်တာတွေကို ဖွင့်လှစ်ခွင့် ပြုခဲ့တာပါ။ ဒါပေမဲ့လည်း ငွေလဲလှယ်နှုန်း ပြင်ဆင်ရာမှာ သတိထားစရာတွေ ရှိနေဆဲ ဖြစ်တာကိုလည်း IMF က သတိပေးနေတာဖြစ်ပါတယ်။

"နောက်ဆုံး အနေနဲ့ကတော့ ငွေကြေးလဲလှယ်နှုန်း တပေါင်းတစည်းတည်း ဖြစ်စေဖို့ဟာ ပိုကုန်လုပ်ငန်းသာ ပထမဆိုတဲ့ မူဝါဒကို ရှောင်ရှားသွားဖို့ လိုပါလိမ့်မယ်၊ ငွေတန်ဘိုး တက်လာတဲ့ အချိန်အခါမျိုးမှာ လဲလှယ်နှုန်း အပေါ် ကန့်သတ်ချက် တချို့ကို ချက်ခြင်း ဖယ်ရှားလိုက်တာမျိုး လုပ်နိုင်ပါတယ်၊ ဥပမာအားဖြင့် ကုန်တင်သွင်းမှုတွေမှာ နိုင်ငံခြားငွေအတွက် ဘဏ်စာရင်း ဖွင့်ခွင့်ပြုတာမျိုး ကုန်တင်သွင်းခွင့်လိုင်စင်သတ်မှတ်ချက်တွေ လျှော့ချတာမျိုး၊ အသစ်စက်စက် ဖွင့်လှစ်လိုက်တဲ့ နိုင်ငံခြားငွေလဲ ကောင်တာတွေကို သုံးစွဲတာမျိုးလုပ်နိုင်ပါတယ်။"

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုဟာ ၂၀၁၁ - ၂၀၁၂ ဘဏ္ဍာရေးကာလမှာ ၅.၅ ရာနိုင်နှုန်း လောက်အထိ ရှိရာကနေ နောက်တနှစ် ၂၀၁၂ -၂၀၁၃ မှာတော့ ၆ ရာနိုင်နှုန်းအထိ တိုးလာမယ်လို့လည်း IMF က ခန့်မှန်းထားပါတယ်၊ တိုးတက်မှုတွေဟာ ပြည်ပကုန် တင်ပို့မှုတွေ၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေ တိုးလာတဲ့ အတွက် သာမက၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေရဲ့ ယုံကြည်မှု တိုးတက် လာတာတွေကြောင့် ဖြစ်မယ်လို့လည်း IMF က ဟောကိန်းထုတ်ပါတယ်၊ စိန်ခေါ်မှုတွေ အဖြစ်နဲ့ကတော့ ၂၀၁၁ -၂၀၁၂ ဘဏ္ဍာရေး ကာလမှာ ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်းဟာ ၄.၂ ရာနိုင်နှုန်း ရှိနေရာကနေ နောက်တနှစ်မှာတော့ ၅.၈ ရာနိုင်နှုန်းအထိ ရှိနိုင်တယ်လို့လည်း သတိပေးထားတာ ဖြစ်ပါတယ်၊ ■